

Tietoisku 1/2024 torstaina 15.2.2024 10:00
Vaasan sotilaskoti (max 35 osallistujaa)
Verkkoselaimet tietokoneessa ja älypuhelimessa
Avain verkkosivujen ja palveluiden käyttöön
Täysin uusittu kevennetty versio

Päivitetty Ke 14.02.2024 11:25

Ladattavissa .pdf
<https://bit.ly/48vPCa0>

Kahvi/tee + pulla

Prof. (emer.) Timo Salmi
Tietotekniikkakerho

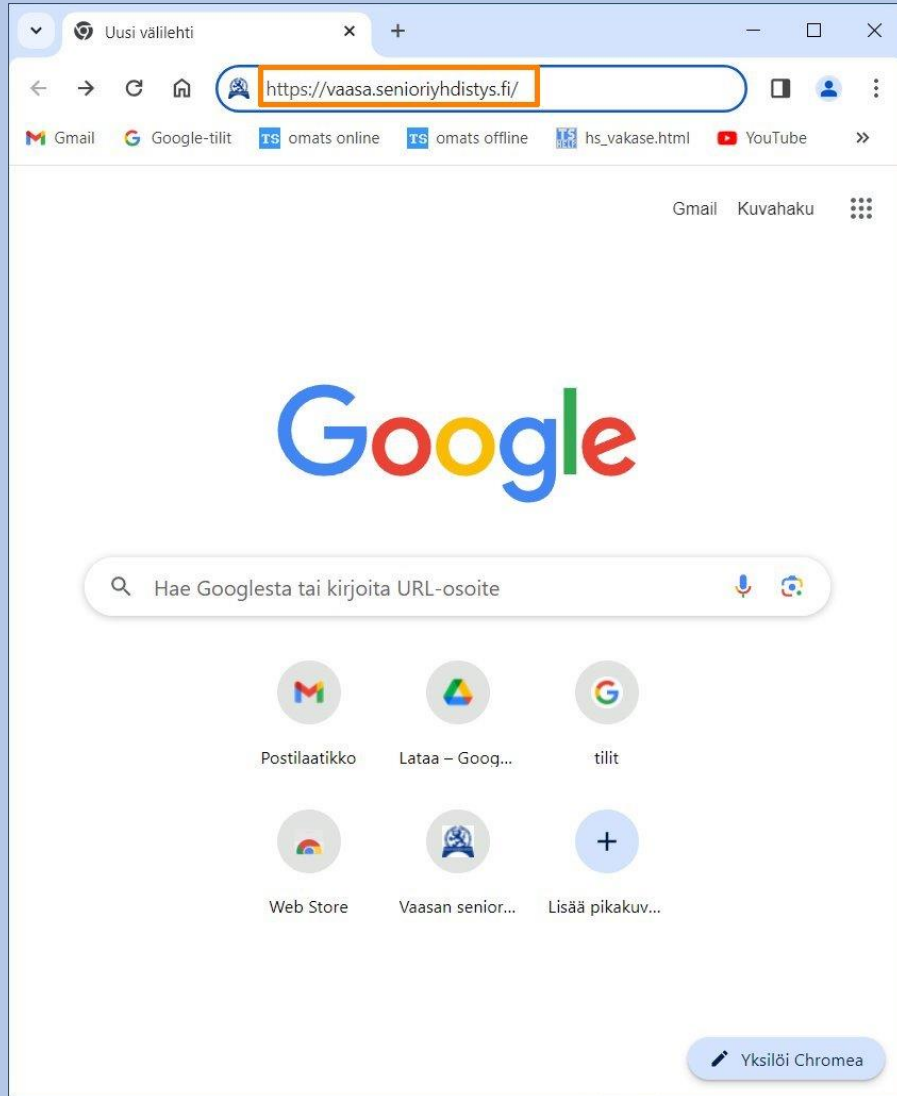
Selaimien saloja 2

Ilmoittautumiset viimeistään ti 13.2.2024
sähköpostilla seppo.tuominen@anvianet.fi

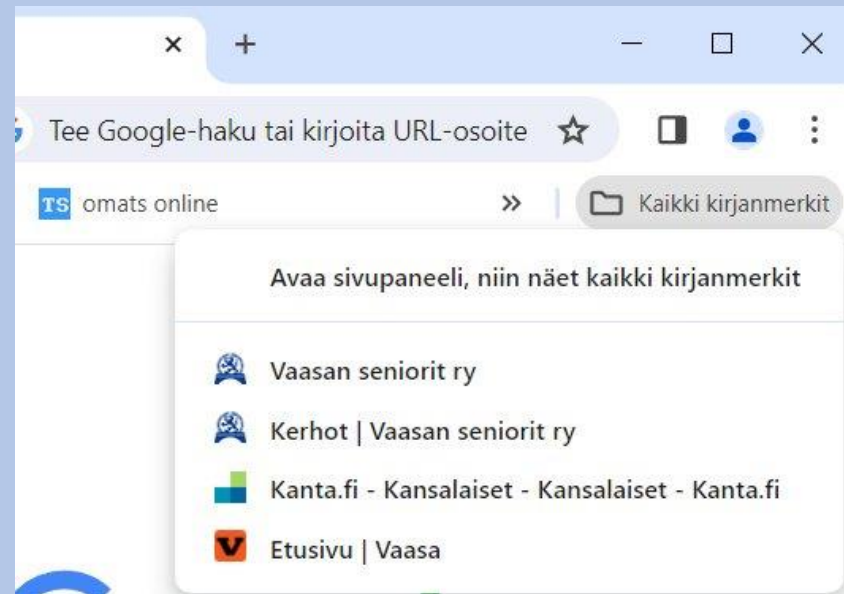
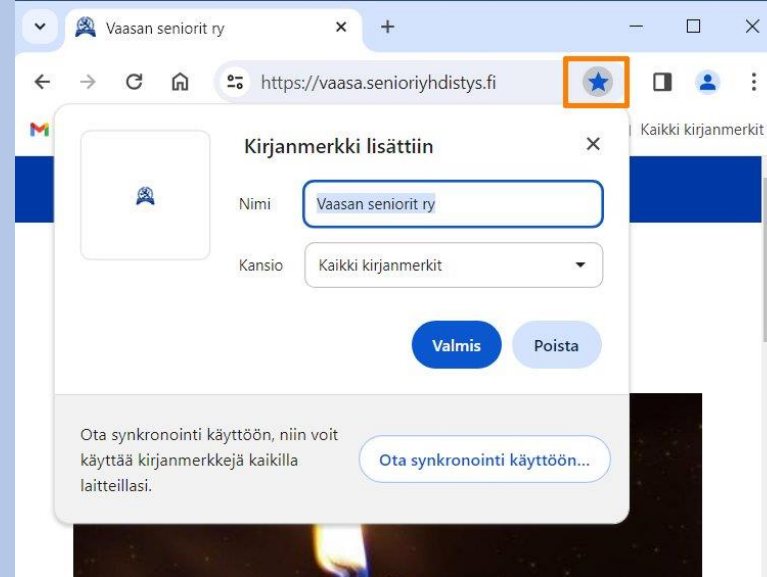

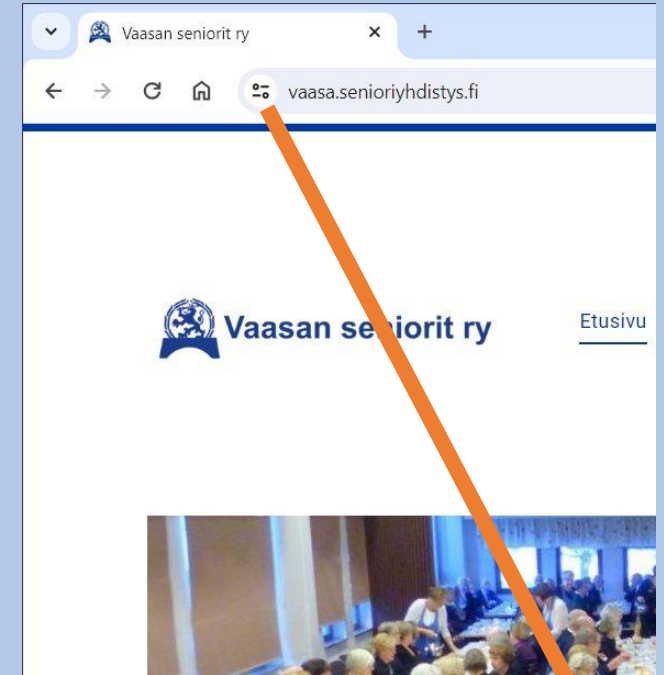
Verkkosivuille Google Chromella

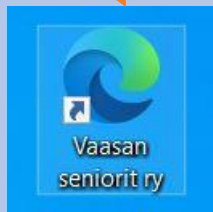
Tapa 1: Kirjoita sivun osoite itse

Tapa 2: Tee / käytä kirjanmerkkejä

Tapa 3: Vedä verkkosivu
pikalinkiksi
työpöydälle

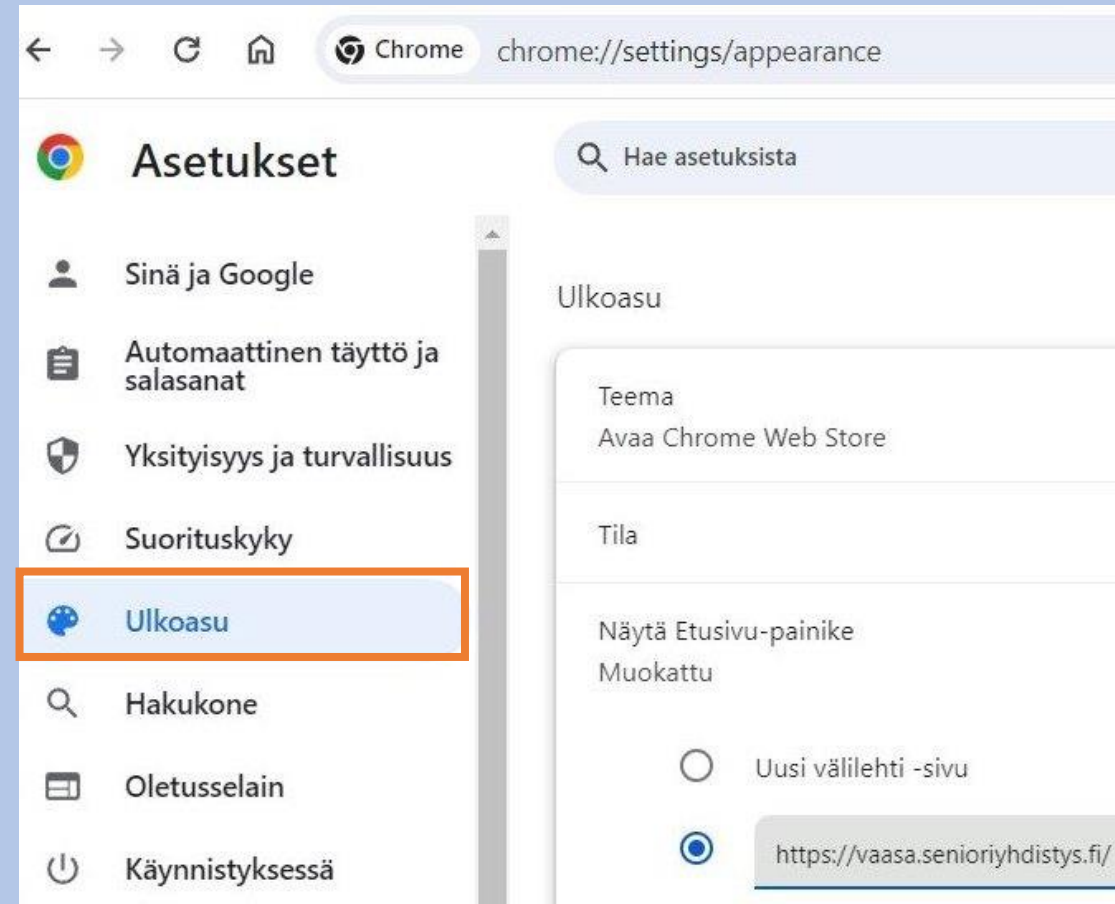
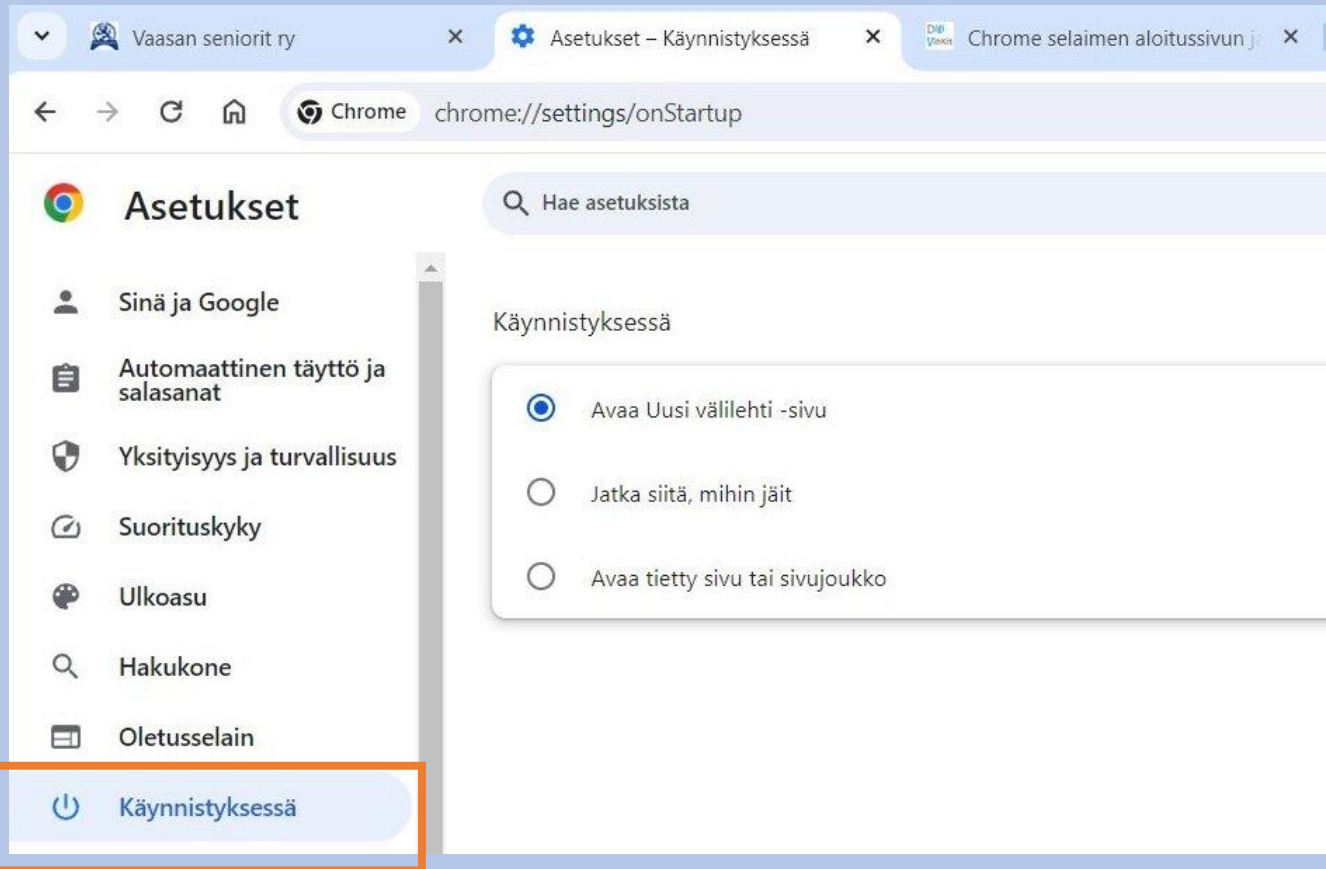
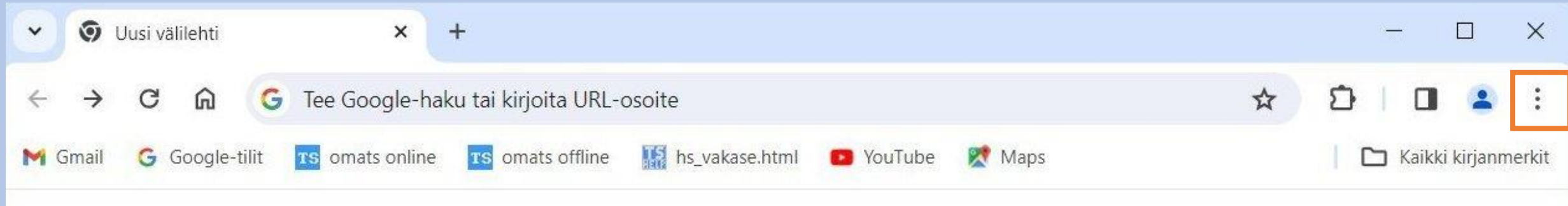

Miksi Edge-kuvake? Koska
luennoitsijalla oletusselain

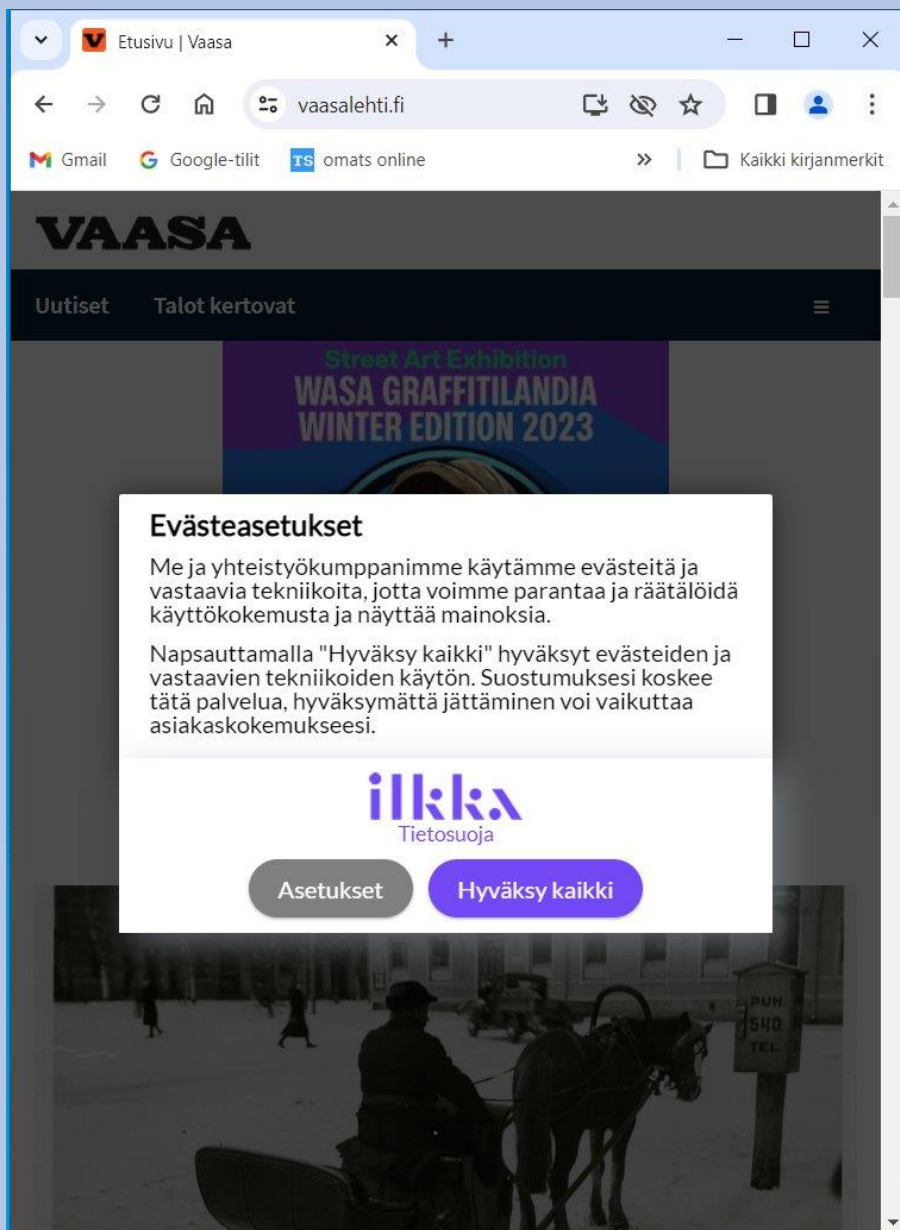
✓ Näytä aina täydet URL-osoitteet

Google Chromen aloitussivu[je]n ja etusivun asettaminen (eri asiat)

ikuisuuskysymys netin evästeet (cookies) selaimissa

Yksi yhteenveto: "Evästeet ja niiden luvat ovat sekava vyyhti niin tietoteknisesti kuin juridisestikin aina EU tasoa myöten, eikä kenelläkään ole selkeitä, hyvin perusteltuja yksiselitteisiä vastauksia".

Vaihtoehtoja:

1. Hylkää
2. Hyväksy
3. Valikoi (tolkuton)
4. Käytä yksityistilaa

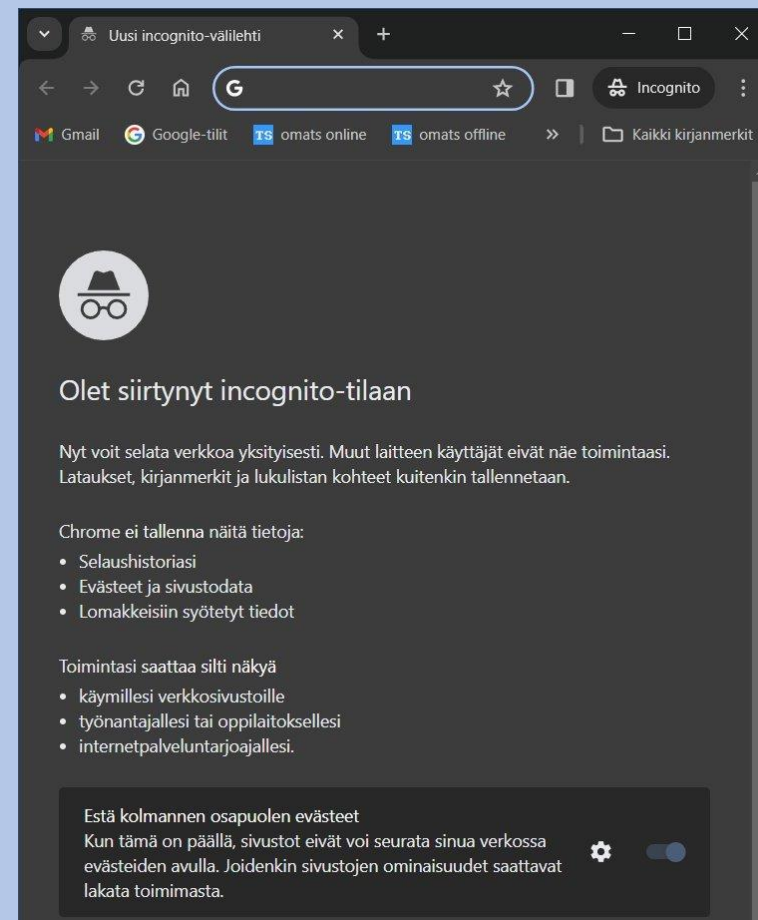
Chrome: Incognito-ikkuna

Edge: InPrivate-ikkuna

Firefox: yksityinen ikkuna

DIGITODAY

Mobiili Esports Tietoturva Testit

To exit full screen, move mouse to top of screen or press **F11**

TIETOTURVA

Käytätkö Chrome-selainta? Toimi heti näin

Yksi korjatuista haavoittuvuuksista ennätti väärin käsiin ennen paikkauksen ilmestymistä.

[JAA](#) [TALLENNA](#) [KOMMENTIT](#)

Klik, klik, klikkiotsikko:
iltapäivälehtien
loputonta varoittelua

Kuitenkin ne oikeasti suurimmat riskit ovat haittaohjelmissa ja huijauksissa

Sähköposti ja verkkosivut. Älä klikkaa tai tökkää tuntemattomia / kummallisia linkkejä. Toisaalta tarkista roskapostikansio.

Yritä katsoa epäselvien linkkien osoitteet. Älä klikkaa vaan vain vie kursori kohdalle ruudulla. Katso vasenta selaimen alalaitaa.

Käytä vain suurella huolella hakukoneiden linkkejä varsinkin palveluihin.

Kirjoita ainakin rahaliikenteen linkit itse tai käytä valmiita, usein toistuvia omia kirjanmerkkejäsi / työpöydän pikalinkkejäsi.

Älä asenna tuntemattomia ehdotuksia.

Varo verkon kokeilutarjousten tilausansoja.

Varovasti somen hauskojen testien kanssa.

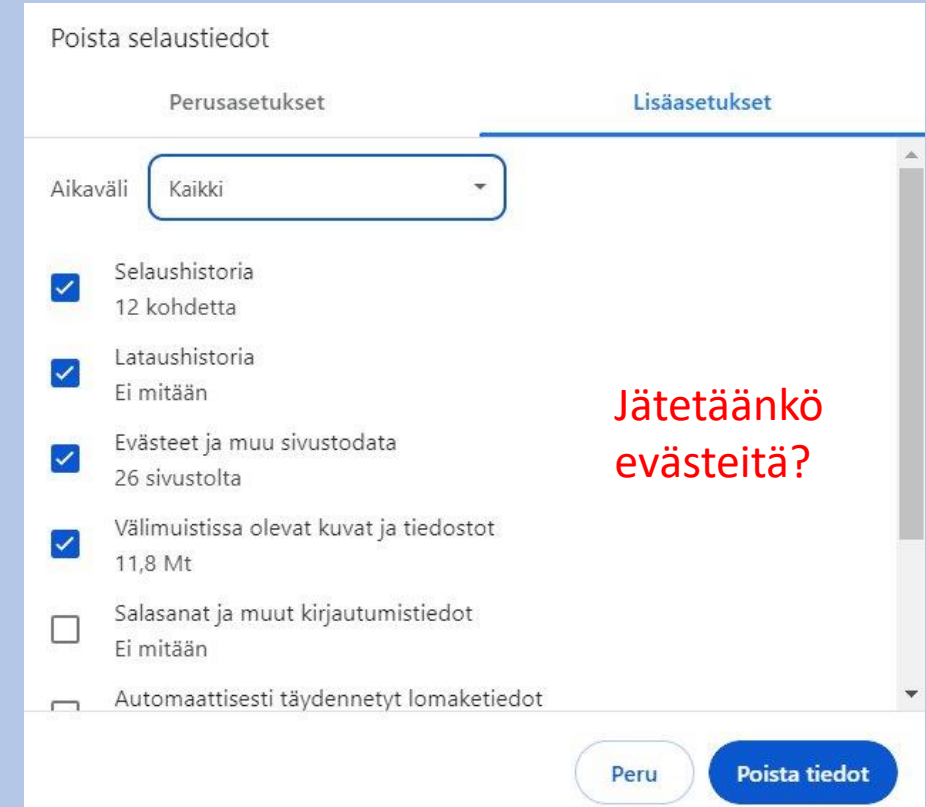
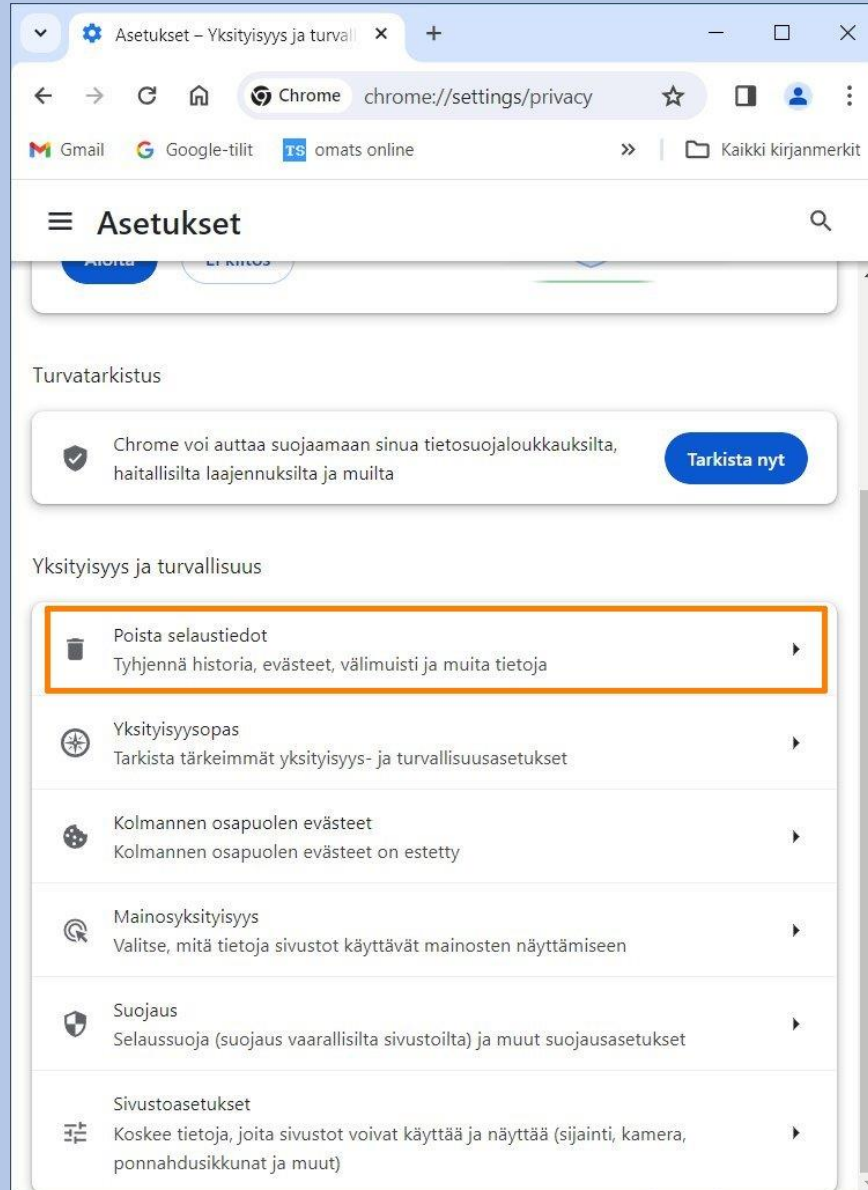
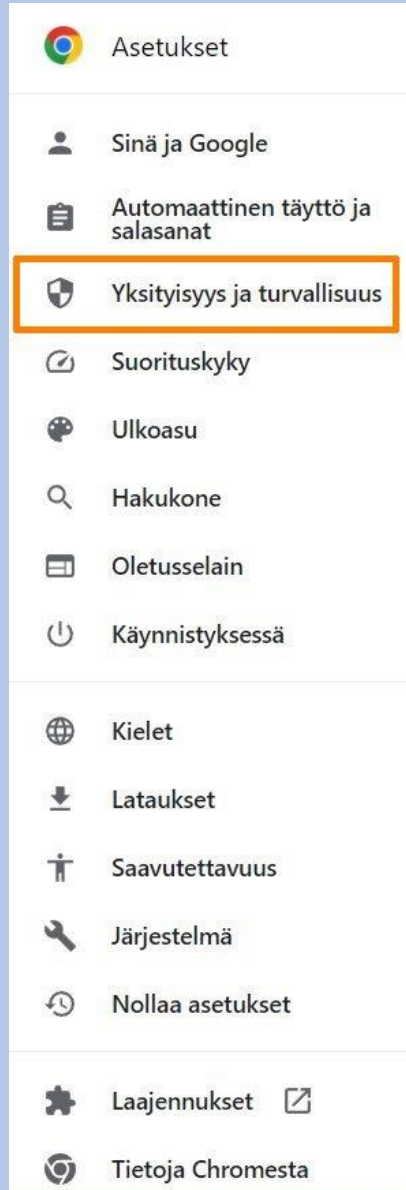
Pidä verkkoselaimet ajan tasalla.

Pidä virustorjunta ajan tasalla. (Windowsin ja Androidin omat ovat ihan hyviä. Et välttämättä tarvitse muuta.)

Mielipiteeni: Älä osta tai ota kiirehdittynä tarjouksia markkinointipuheluista.

Välittelemistä jälkikäteen: Evästeet, mutta oleellisempaa, milloin tarvitaan välimuistin (cache) tyhjentäminen?

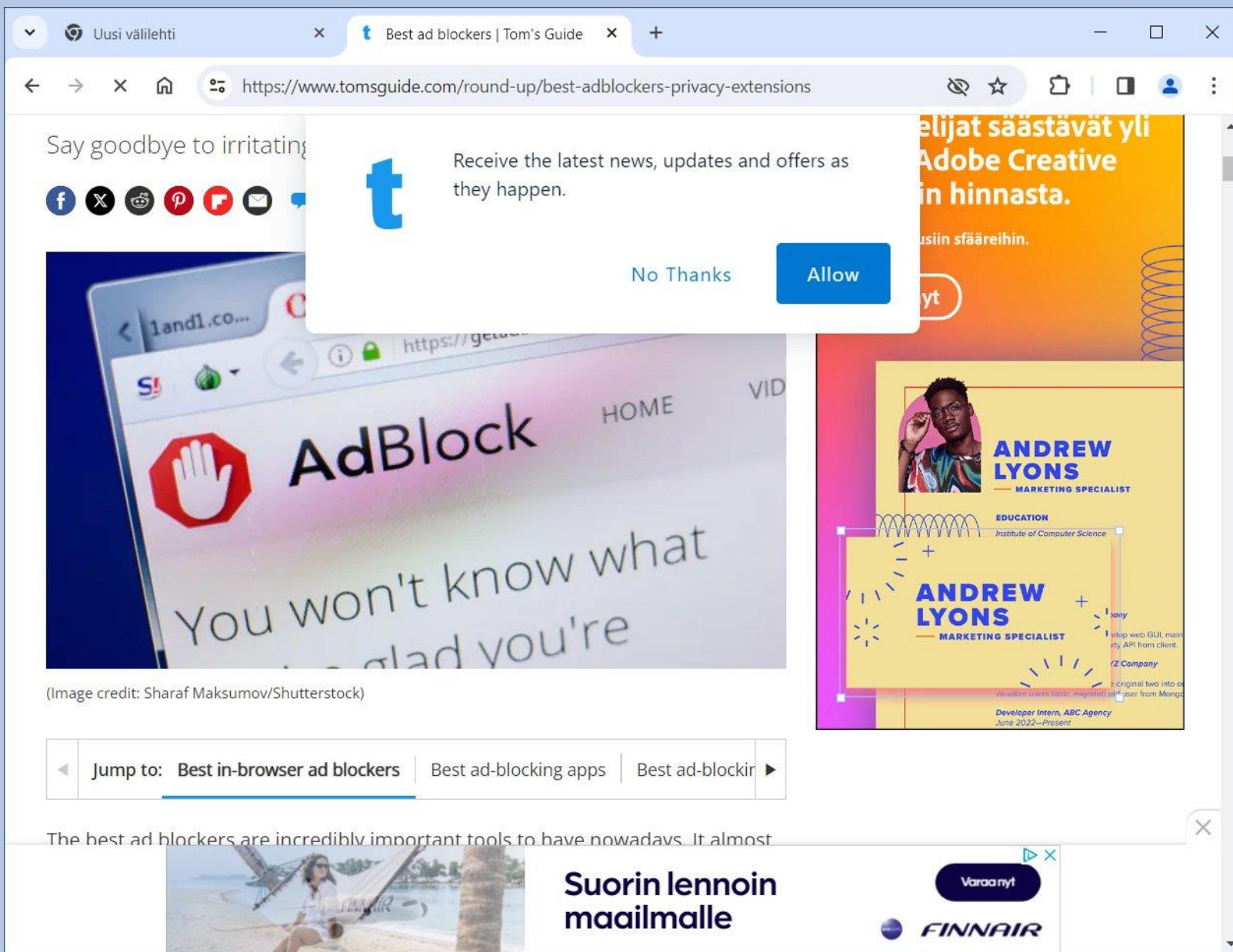
"Välimuisti täytyy tyhjentää aina sen jälkeen, kun olet hoitanut pankki- ja vakuutusasioita"

Edistyneempi valikko
Valitaan ajalta "Kaikki"
Mutta poista ehkä vain
Historiat (2)
Välimuistin sisältö

Voisiko nettisivu mitenkään olla vielä ärsyttävämpi ja sekavampi?

Tämä ei silti ole
huijaus eikä
haittasivusto

Varsinaisia vaaroja:
Haittaohjelmalinkit
Kaikenlaiset huijaukset
Tilausansat
Tietojenkalastelu
Identiteettivarkaudet
Tietomurrot
yms

Toimintojen kuten ponnahdusmainosten ym. estäminen lisäosilla

chrome web store

Home > Extensions > Adblock Plus - free ad blocker

 Adblock Plus - free ad blocker [Available on Chrome](#)

Offered by: adblockplus.org

★★★★★ 175,631 | Productivity | 10,000,000+ users

[Overview](#) [Privacy practices](#) [Reviews](#) [Support](#) [Related](#)

Block annoying ads on the web
including Facebook ads and YouTube video ads

chrome web store

Home > Extensions > Ghostery – Privacy Ad Blocker

 Ghostery – Privacy Ad Blocker

Offered by: <https://www.ghostery.com>

★★★★★ 13,306 | Productivity | 2,000,000+ users

Offers in-app purchases

chrome web store

Home > Extensions > NoScript

 NoScript

Offered by: Hackademix

★★★★★ 143 | Productivity | 100,000+ users

[Overview](#) [Privacy practices](#) [Reviews](#) [Support](#) [Related](#)

 Switch to Chrome?
You will need to switch to Chrome to install most extensions and themes.
[No thanks](#) [Yes](#)

chrome web store

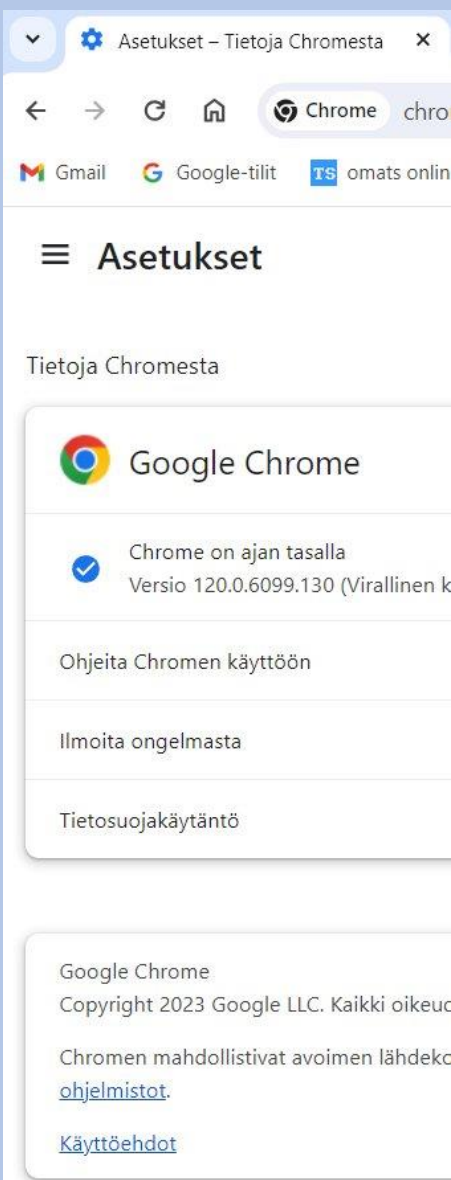
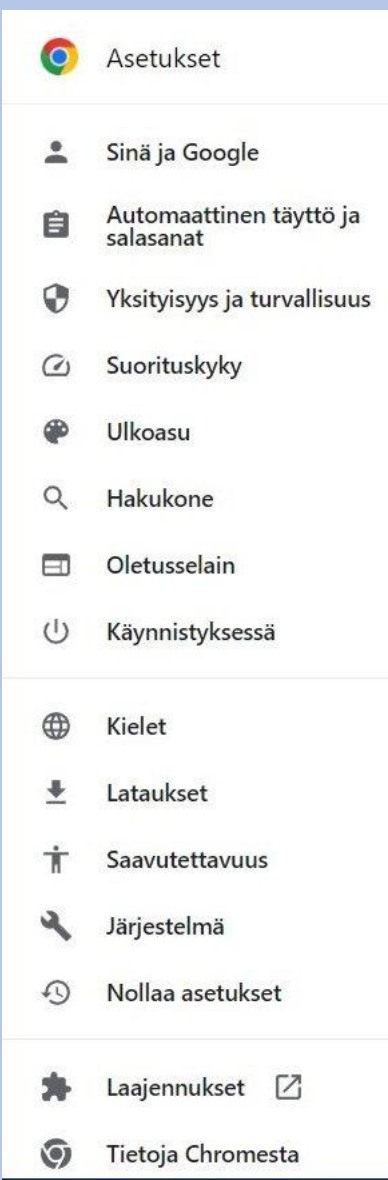
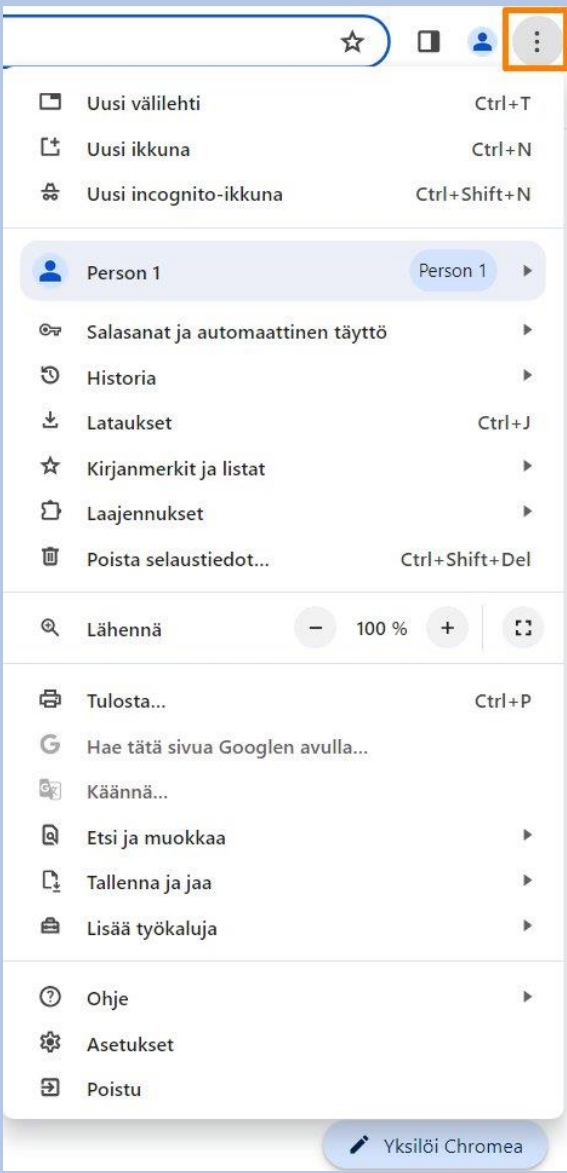
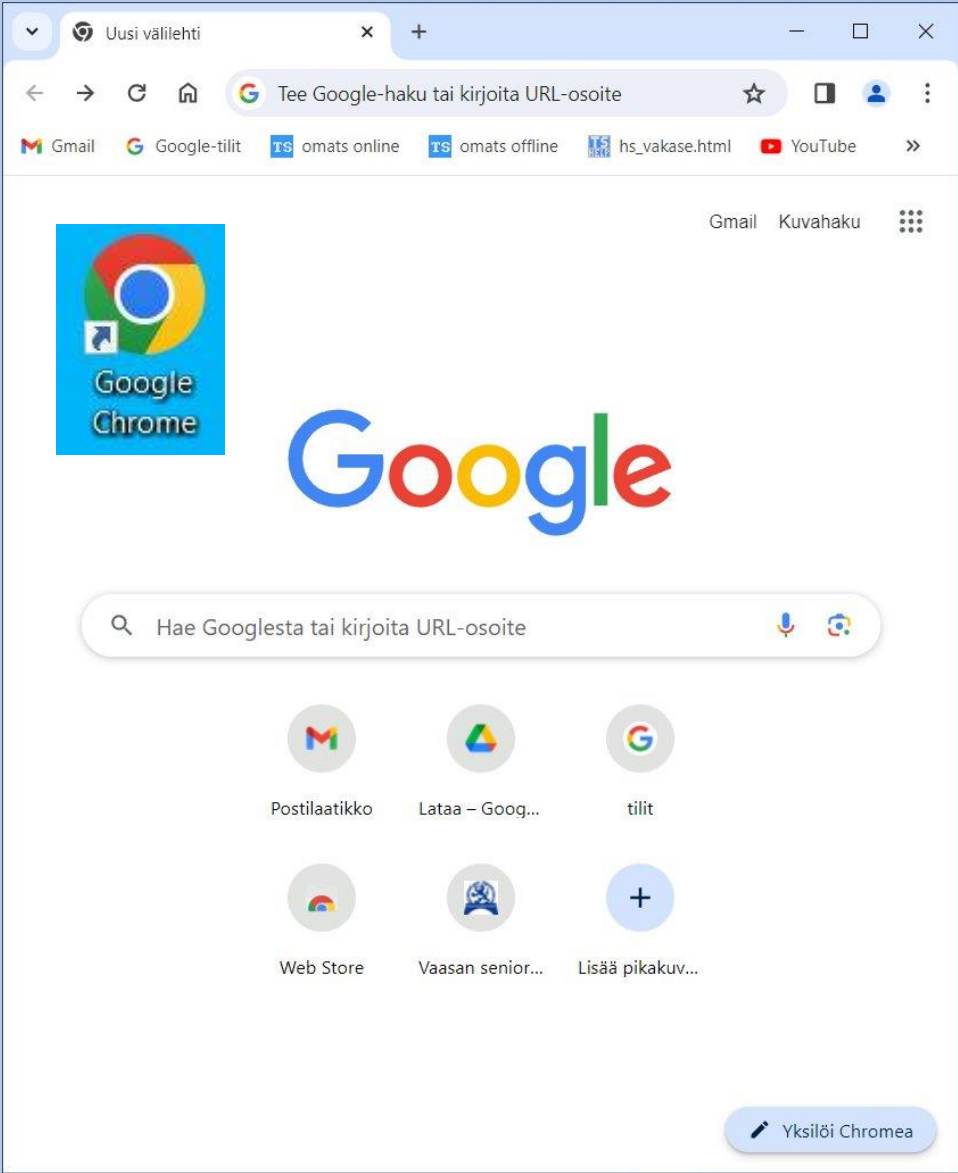
Home > Extensions > LeechBlock NG

 LeechBlock NG

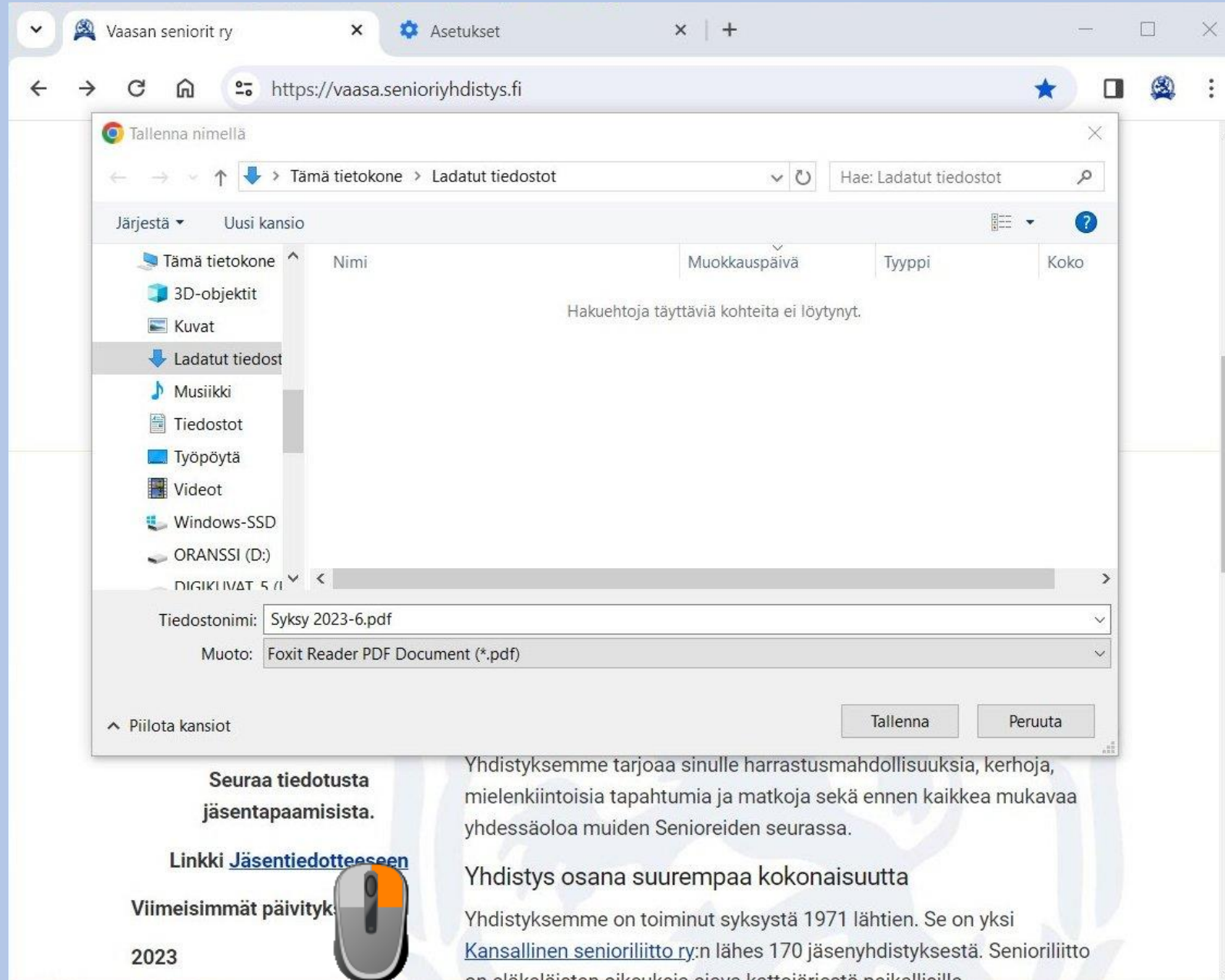
Offered by: James Anderson

★★★★★ 429 | Productivity | 90,000+ users

Google Chrome muita toimintoja ja asetuksia sekä päivittämien

Linkissä takana olevan tiedoston lataaminen tietokoneelle Chrome selaimessa

Vaasan seniorit ry Asetukset

https://vaasa.senioriyhdistys.fi

Tallenna nimellä

Tämä tietokone > Ladatut tiedostot

Hae: Ladatut tiedostot

Järjestä Uusi kansio

Tämä tietokone 3D-objektit Kuvat Ladatut tiedostot Musiikki Tiedostot Työpöytä Videot Windows-SSD ORANSSI (D:)

Nimi Muokauspäivä Tyyppi Koko

Hakuehtoja täyttäviä kohteita ei löytynyt.

Tiedostonimi: Syksy 2023-6.pdf

Muoto: Foxit Reader PDF Document (*.pdf)

Piilota kansiot Tallenna Peruuta

Seuraa tiedotusta jäsentapaamisista.

Linkki [Jäsentiedotteeseen](#)

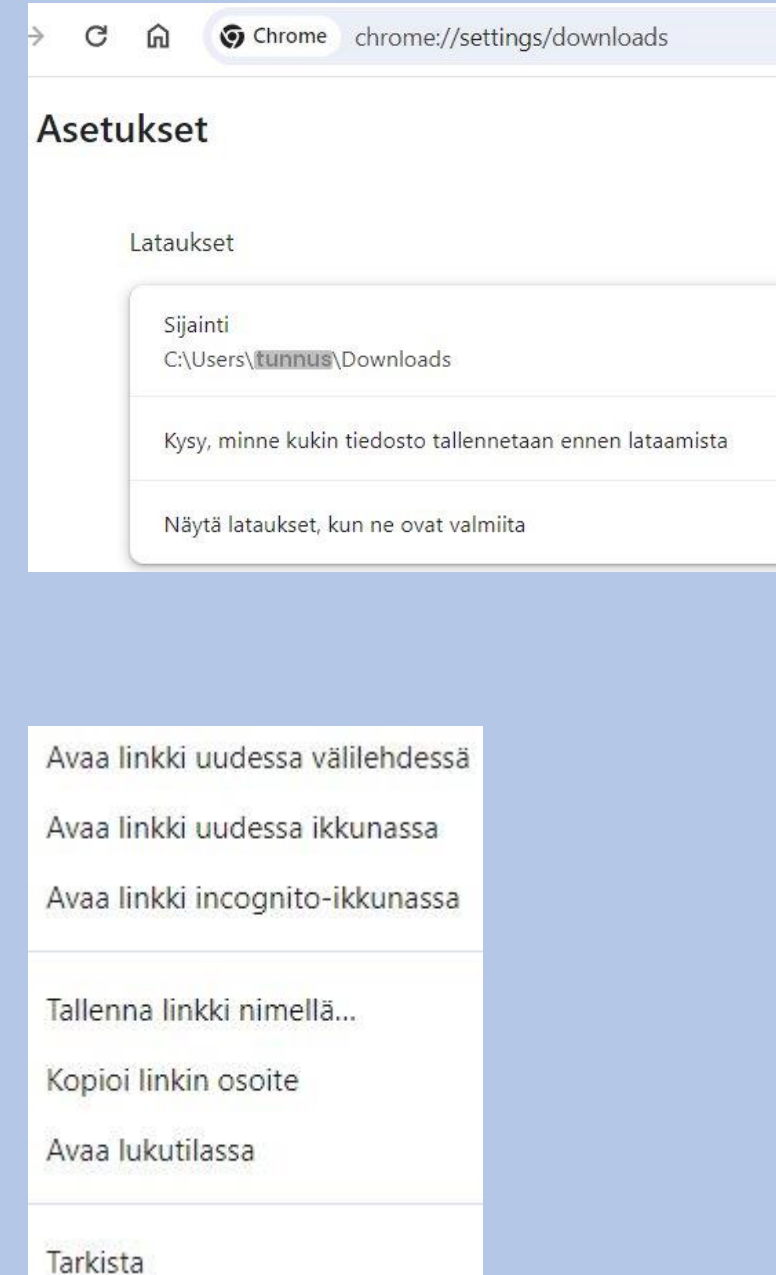
Viimeisimmät päivitykset

2023

Yhdistyksemme tarjoaa sinulle harrastusmahdollisuuksia, kerhoja, mielenkiintoisia tapahtumia ja matkoja sekä ennen kaikkea mukavaa yhdessäoloa muiden Senioreiden seurassa.

Yhdistys osana suurempaa kokonaisuutta

Yhdistyksemme on toiminut syksystä 1971 lähtien. Se on yksi [Kansallinen senioriliitto ry:n](#) lähes 170 jäsenyhdistyksestä. Senioriliitto on eläkeläisten oikeuksia ajava kattojärjestö paikallisille

chrome://settings/downloads

Asetukset

Lataukset

Sijainti
C:\Users\tunnus\Downloads

Kysy, minne kukin tiedosto tallennetaan ennen lataamista

Näytä lataukset, kun ne ovat valmiita

Avaa linkki uudessa välilehdessä

Avaa linkki uudessa ikkunassa

Avaa linkki incognito-ikkunassa

Tallenna linkki nimellä...

Kopioi linkin osoite

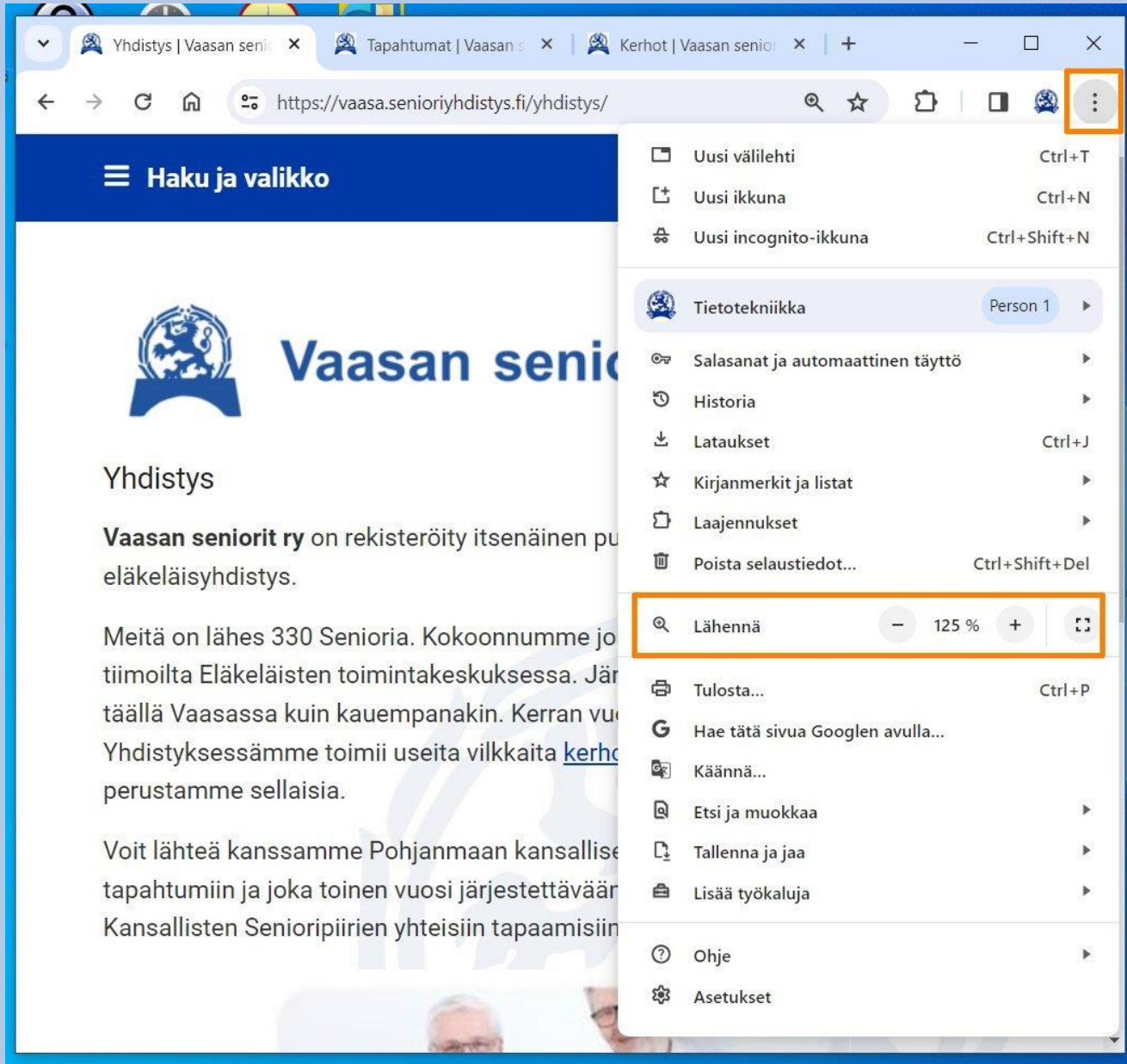
Avaa lukutilassa

Tarkista

Miten vaihdan sivun tekstin kokoa?

Vaihtoehto:
Ctrl + hiiren rulla

Vaikuttavat kaikkiin
välilehtiin

F11

Ota koko näytön tila käyttöön tai
poista se käytöstä

Tai Lähennä toiminnon oikea laita

Miten etsin tiettyä tekstiä verkkosivulta?

Tietoiskut | Vaasan seniorit ry

https://vaasa.senioriyhdistys.fi/kerhot/tietotekniikkak...
1/7

Tuominen

Tietotekniikkakerho
Vaasan kansalliset seniorit ry
https://www.salminet.fi/

[Luentomateriaali 4/2023](#)

Toteutetut tietoiskut: Kevät 2023

3/2023 16.5.2023 [15 vinkkiä](#) Seppo **Tuominen**

 Tietotekniikkakerhon tietoisku 3/2023

Seppo Tuominen:

15 vinkkiä avuksi arkeesi

16.5.2023 klo 10 kirjaston Draama-sali

Pullakahvit
Tietoiskun jälkeen pop-up -klinikka

2/2023 11.4.2023 Pilvipalvelut - päivity tilanteeseen

Paina Ctrl + F
ja anna hakusana

Kaikki selaimet

Vastaava toiminto
on selaimissa myös
älypuhelimessa:

Haku sivulta

Let's speak English | Vaasan sen x +

← → ↻ 🏠 🔍 https://vaasa.senioriyhdistys.fi/kerhot/lets-speak-english/ ☆ 📁 📱 🌐 ⋮

Lataa tämä sivu uudelleen

☰ Haku ja valikko

 Vaasan seniorit ry

Let's speak English

Let's speak English discussion club

Chairing: Timo Salmi
Tel. 050 [redacted]
timo[redacted]@gmail.com

Ajurinkatu clubroom, 2nd floor
Even Tuesdays at 9:30-11:00

Max. 10 participants
The previous members will have precedence.

Start date:
Tue 5th Sept 2023

Englannin keskustelukerho Let's speak English

Vetäjänä **Timo Salmi**

Lataa sivu uudelleen
F5 tai Ctrl + r

Mutta se ei aina riitä!
Ohita paikallinen välimuisti
Ctrl + F5 tai
Ctrl + vaihto + r
Jos nämäkään eivät riitä

Poista selaustiedot

Perusasetukset [Lisäasetukset](#)

Aikaväli Kaikki

- ☒ Selaushistoria
96 kohdetta
- ☒ Lataushistoria
2 kohdetta
- ☐ Evästeet ja muu sivustodata
38 sivustolta
- ☒ Välimuistissa olevat kuvat ja tiedostot
43,4 Mt
- ☐ Salasanat ja muut kirjautumistiedot
Ei mitään
- ☐ Automaattisesti täydennetyt lomaketiedot

Peru Poista tiedot

Gmail sähköposti ("mail.google.com") Google Chromella

Google

Valitse tili

Tietotekniikka Seniorit-Vaasa
seniorit.v.tietotekniikka@gmail.com Ei kirjautunut sisään

Käytä toista tiliä

Poista tili

Google

Tietotekniikka Seniorit-Vaasa

seniorit.v.tietotekniikka@gmail.com ▼

Lisää salasana

.....

☐ Näytä salasana

[Unohditko salasanasasi?](#)

[Seuraava](#)

Postilaatikko - seniorit.v.tietotekniikka@gmail.com

mail.google.com/mail/u/0/#inbox

Gmail Google-tilit TS omats online TS omats offline hs_vakase.html YouTube Maps Kaikki kirjanmerkit

Hae viesteistä

Kirjoita viesti

Postilaatikko

- Tähdelliset
- Myöhemmäksi siirretyt
- Lähetetyt
- Luonnokset
- Kaikki viestit
- Roskaposti
- Roskakori
- Enemmän

Tunnisteet

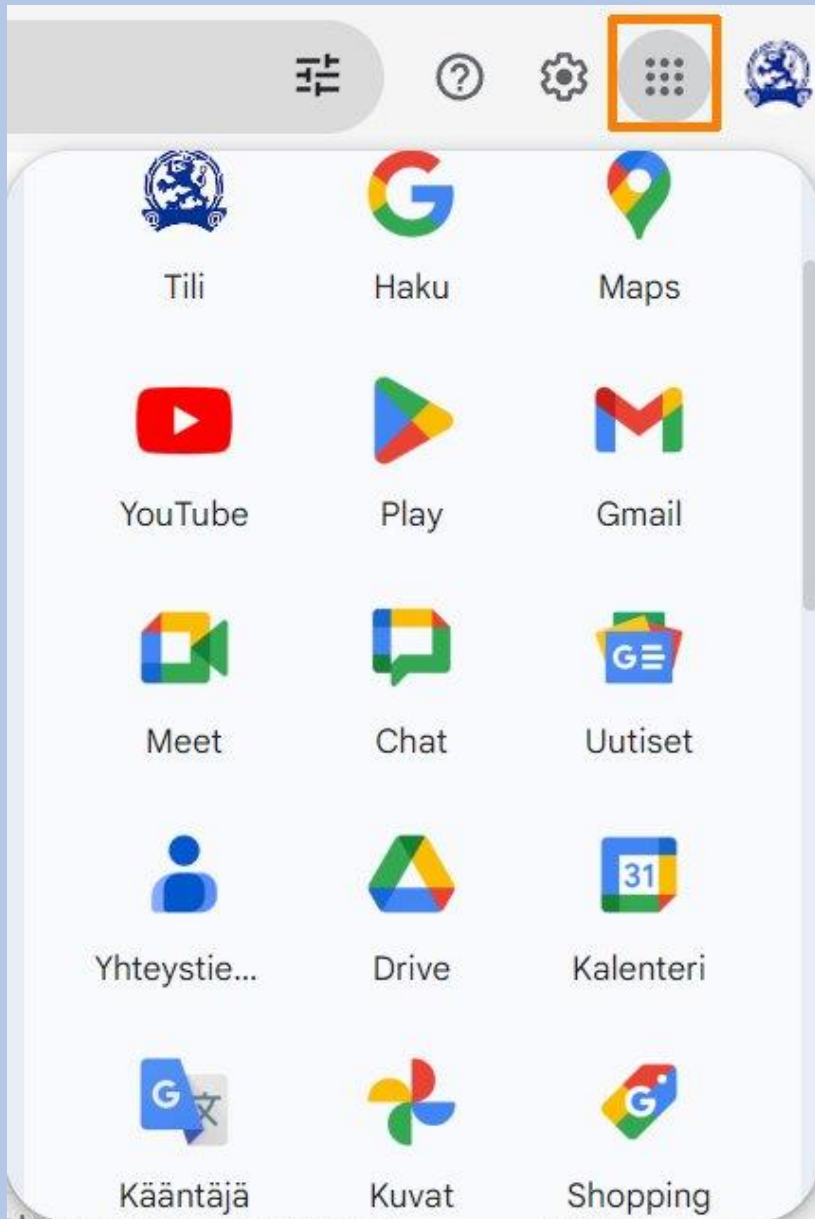
- [Gmail]/Lähetetyt
- [Imap]/Roskaposti
- INBOX/Google
- INBOX/Klinikka
- INBOX/Kurssit
- INBOX/Laitteet
- INBOX/Yleistä
- Testit ym
- VaKaSeMuutaAsioita

1-50/555

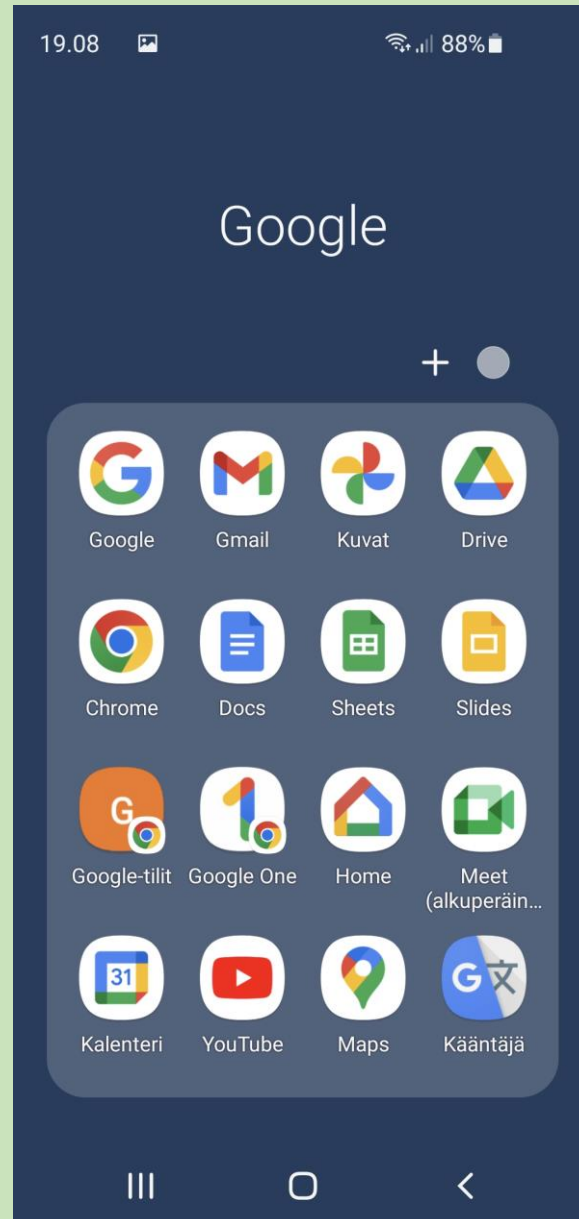
☐		Google 3	Turvallisuusilmoitus - Uusi si...	18.10
☐		Korhonen Senni	Digituki Vaasassa päivitys ...	15. jouluk.
☐		minä 2	ilmoittautuminen - Tervetulo...	10. jouluk.
☐			Onko klinikka tämän viikon ...	26. marrask.
☐			Ilmoittaudun - Hei! Toivotta...	11. marrask.
☐			Datan siirto ulkoiselle - Terv...	29. lokak.
☐			pieniä ongelmia - Hei Kyllä. ...	29. lokak.
☐		Markku, minä 2	TIETOTEKNIikka - Tervetulo...	29. lokak.
☐			Klinikka 31.10.1023 - Tervetul...	29. lokak.
☐		Google 2	Turvallisuusilmoitus - Mozilla...	16. lokak.
☐			Ajanvaraus 17.10 - Kiitos palj...	14. lokak.
☐		Google	Turvallisuusilmoitus - Uusi si...	18. syysk.
☐		Jussi Perttola	Klinikka - Hei Huomasin, että...	18. syysk.
☐			ilmoittautuminen klinikalle 19...	17. syysk.
☐		Markku, minä 2	Tietotekniikka - Hei Markku T...	17. syysk.
☐		Korhonen, minä 4	Digituki Vaasassa Digitalt st...	5. syysk.
☐		Korhonen Senni	Tiedustelu paikallisen digitu...	5. syysk.

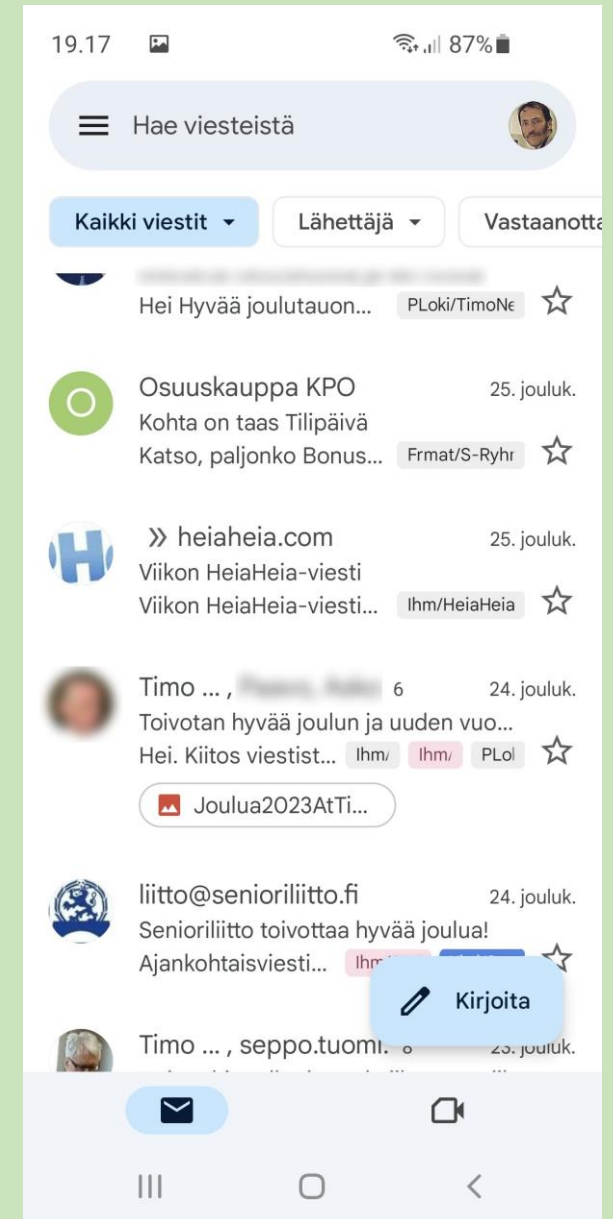
Google-sovelluksia tietokone

Älypuhelin

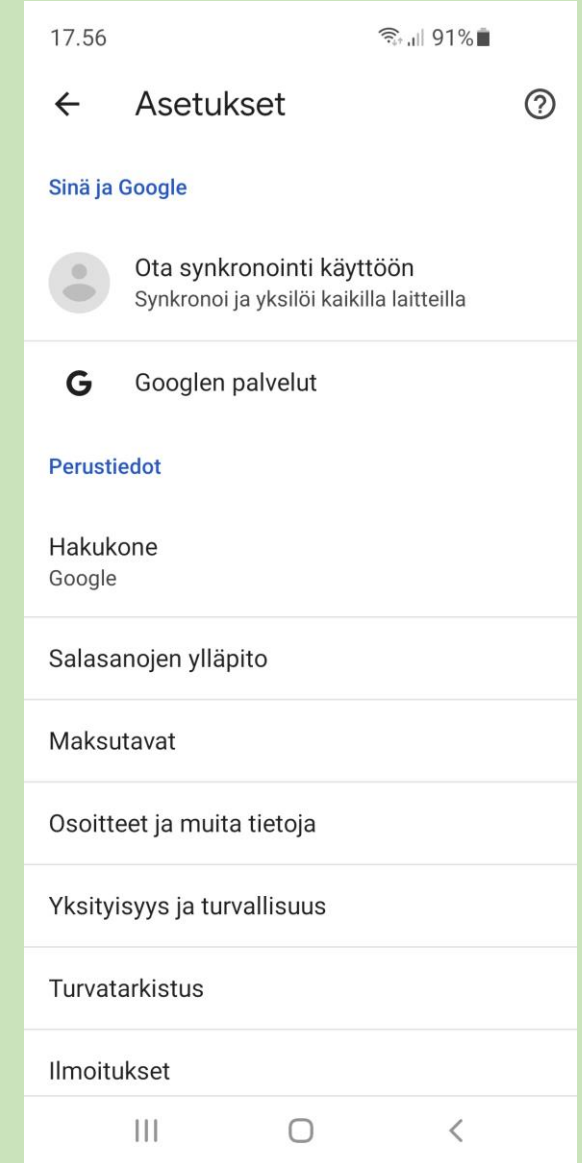
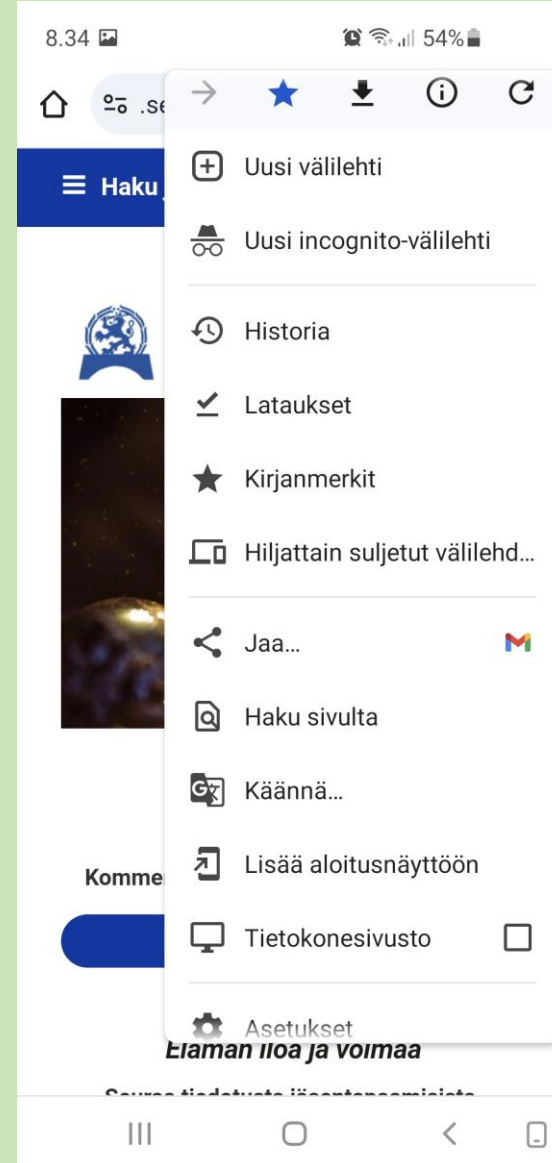
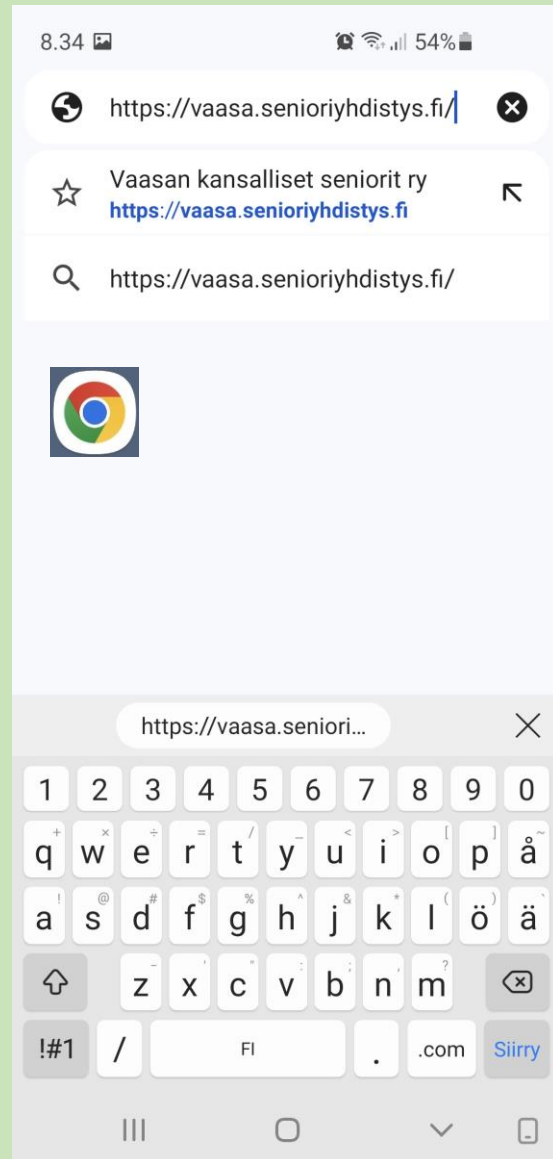
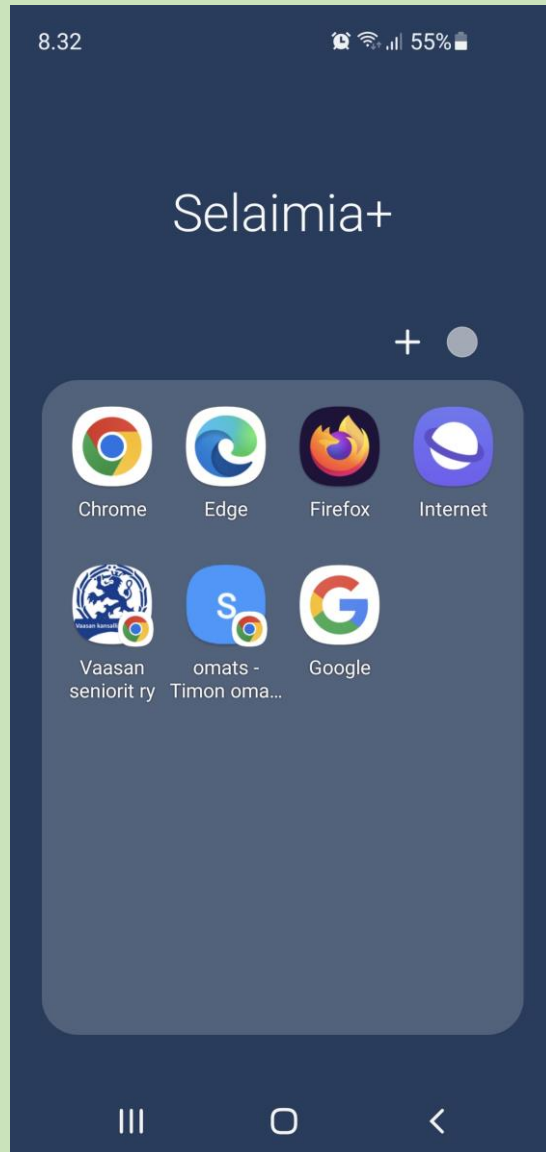

Gmail älypuhelimessa

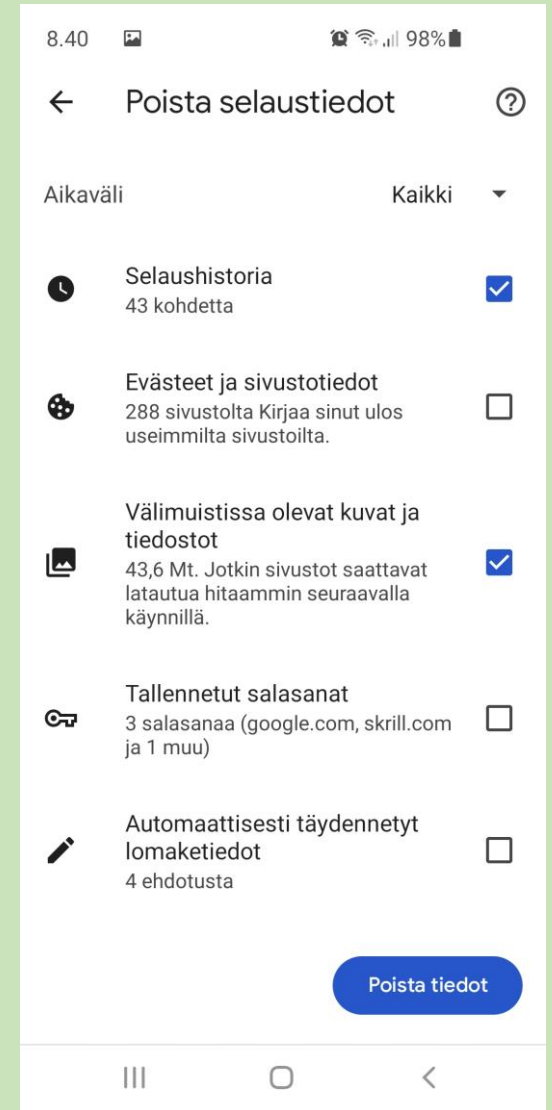
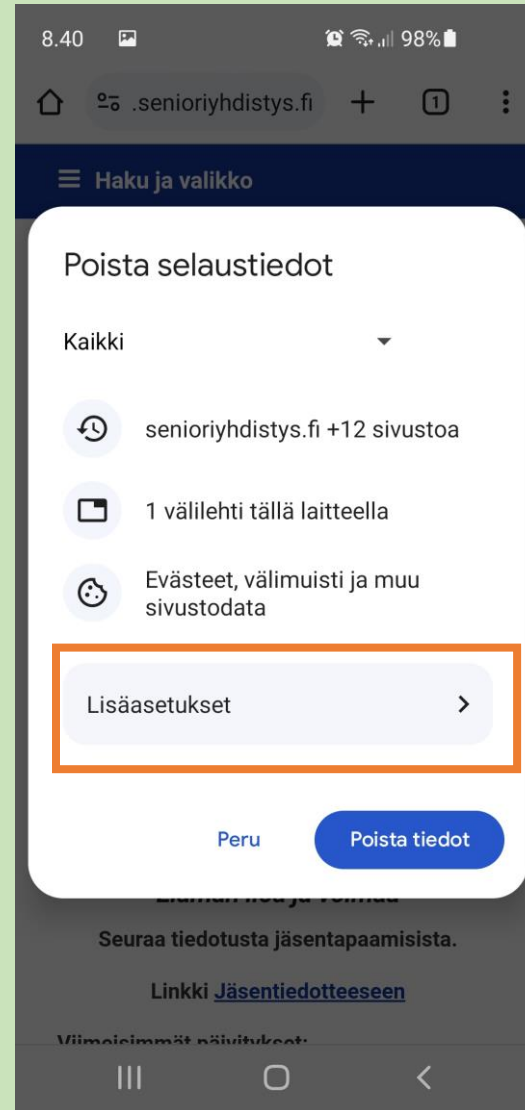
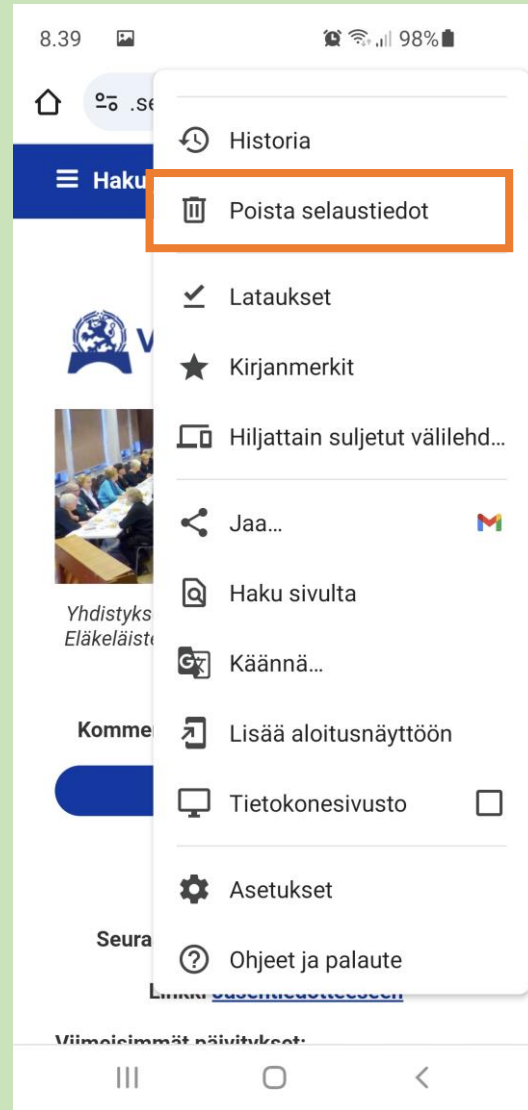

Selaimet älypuhelimessa. Niissä mobiilisovellukset ovat kuitenkin suuremmassa roolissa.

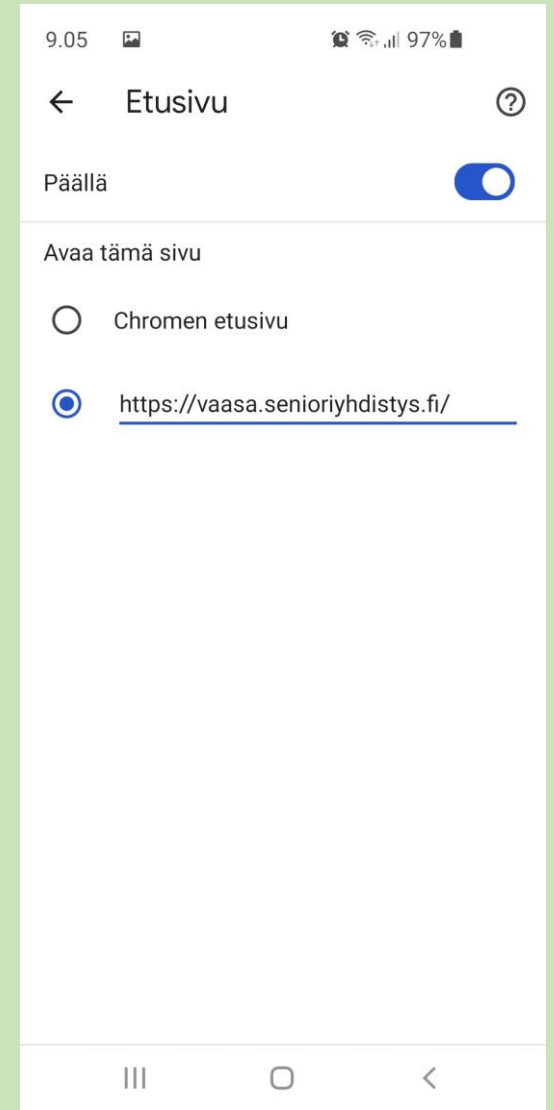
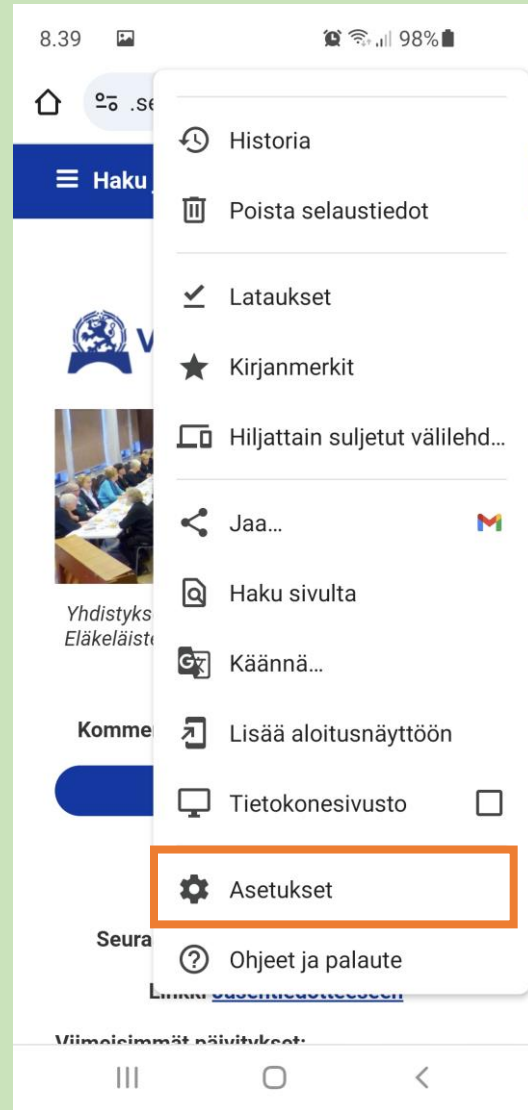
Selaimen välimuistin tyhjentäminen älypuhelimessa; Chrome

Tee valinnat

Chromen kotisivun mahdollinen asettaminen älypuhelimessa

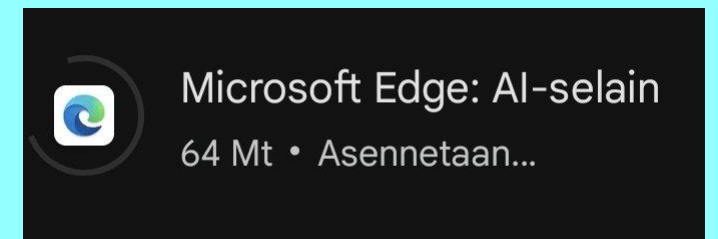
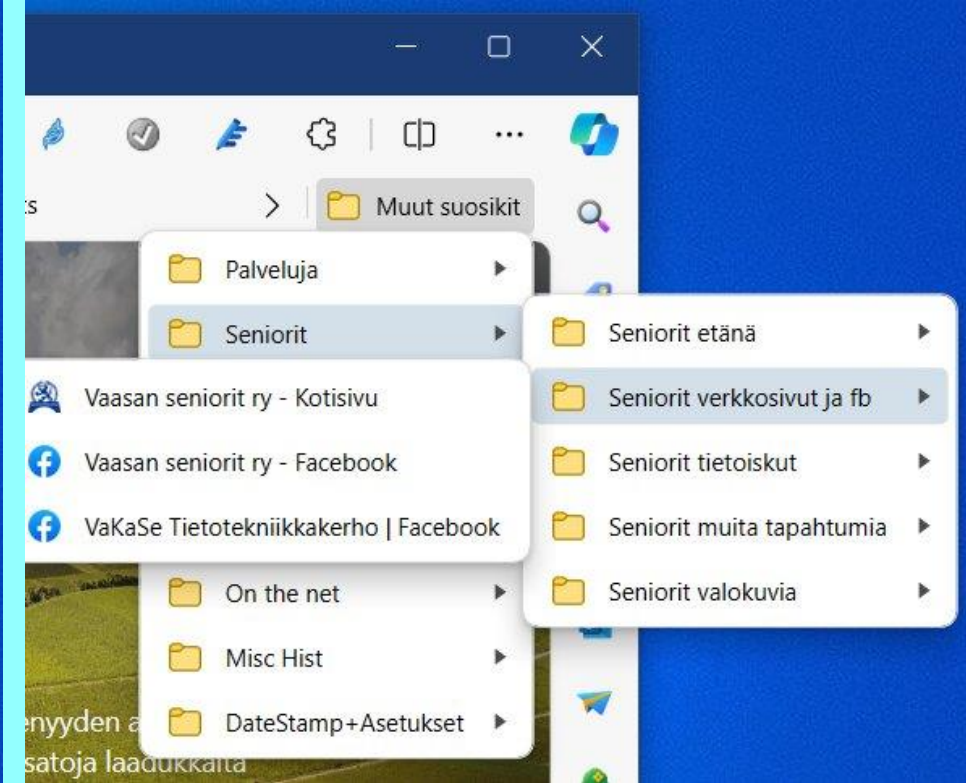
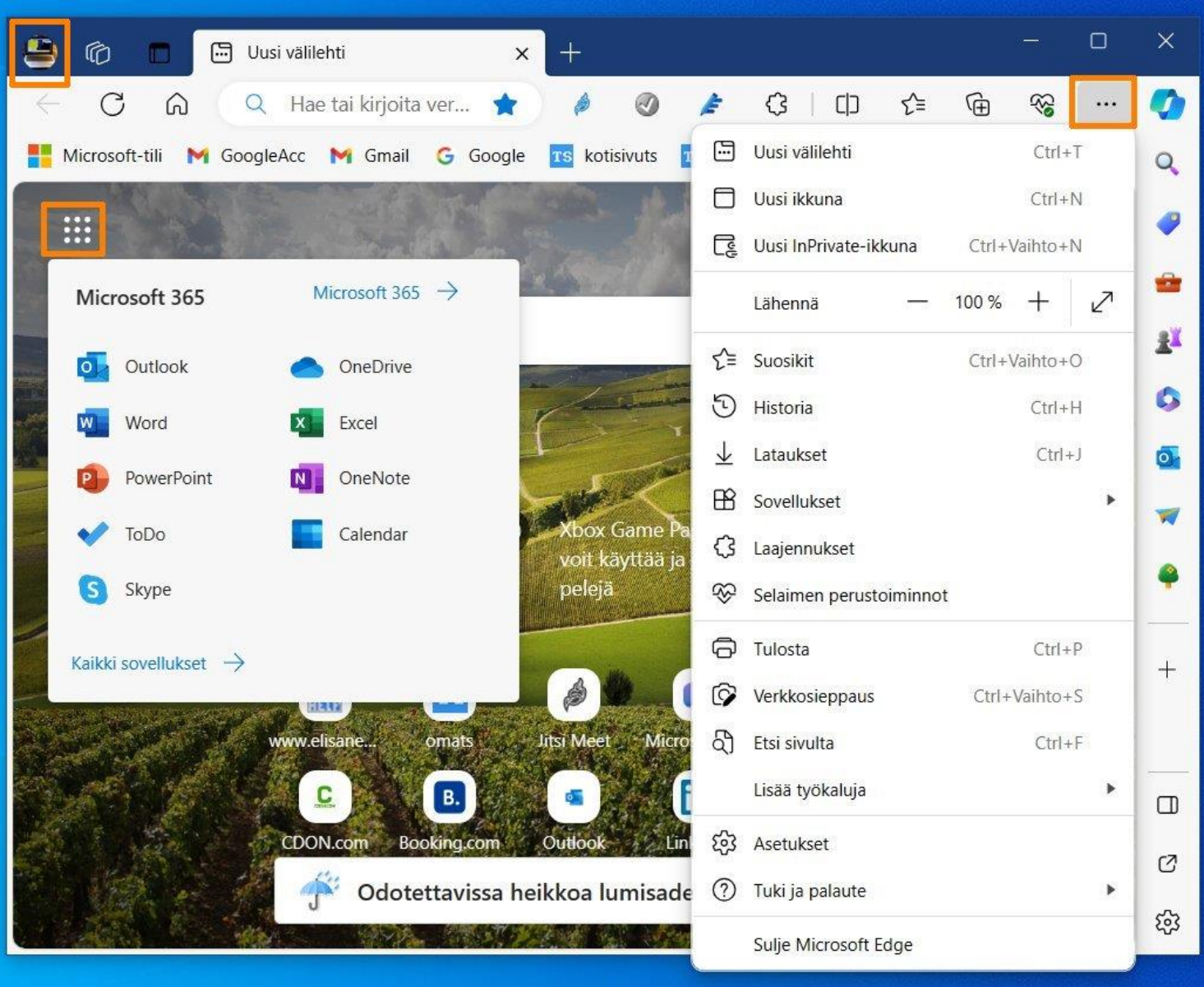

Tee / kirjoita valintasi

Microsoft Edge AI-selain, 365, "Asetukset ja muuta" [...], Suosikit

Microsoft account | Aloitus

https://account.microsoft.com/?refd=...

Microsoft-tili | Omat tiedot | Tietosuoja | Tietoturva | Maksaminen ja laskutus

Timo @outlook.com

Hallitse tilausta Microsoft 365 Family
Palvelut ja tilaukset

Vaihda salasana
Tietoturva

Tilaukset
Tarkastele ja hallitse Microsoft-tuotteitasi ja -tilauksiasi

Microsoft 365 Family
Henkilön Timo jakama ja hallinnoima
[Näytä edut](#)

Xbox Game Pass Ultimate
Saat yhden ilmaisen kuukauden
[Lisätietoja](#)

Microsoft-tallennustila
Tämä sisältää tiedostoja, valokuvia, liitteitä ja paljon muuta Microsoft-tililtäsi

Laitteet
Laitteiden etsiminen, korjaaminen ja hallinta

[Näytä tiedot](#) [Näytä tiedot](#)

[Palaute](#)

Oman Microsoft 365 Family paketin hallintaa Edgellä

Microsoft 365 Family

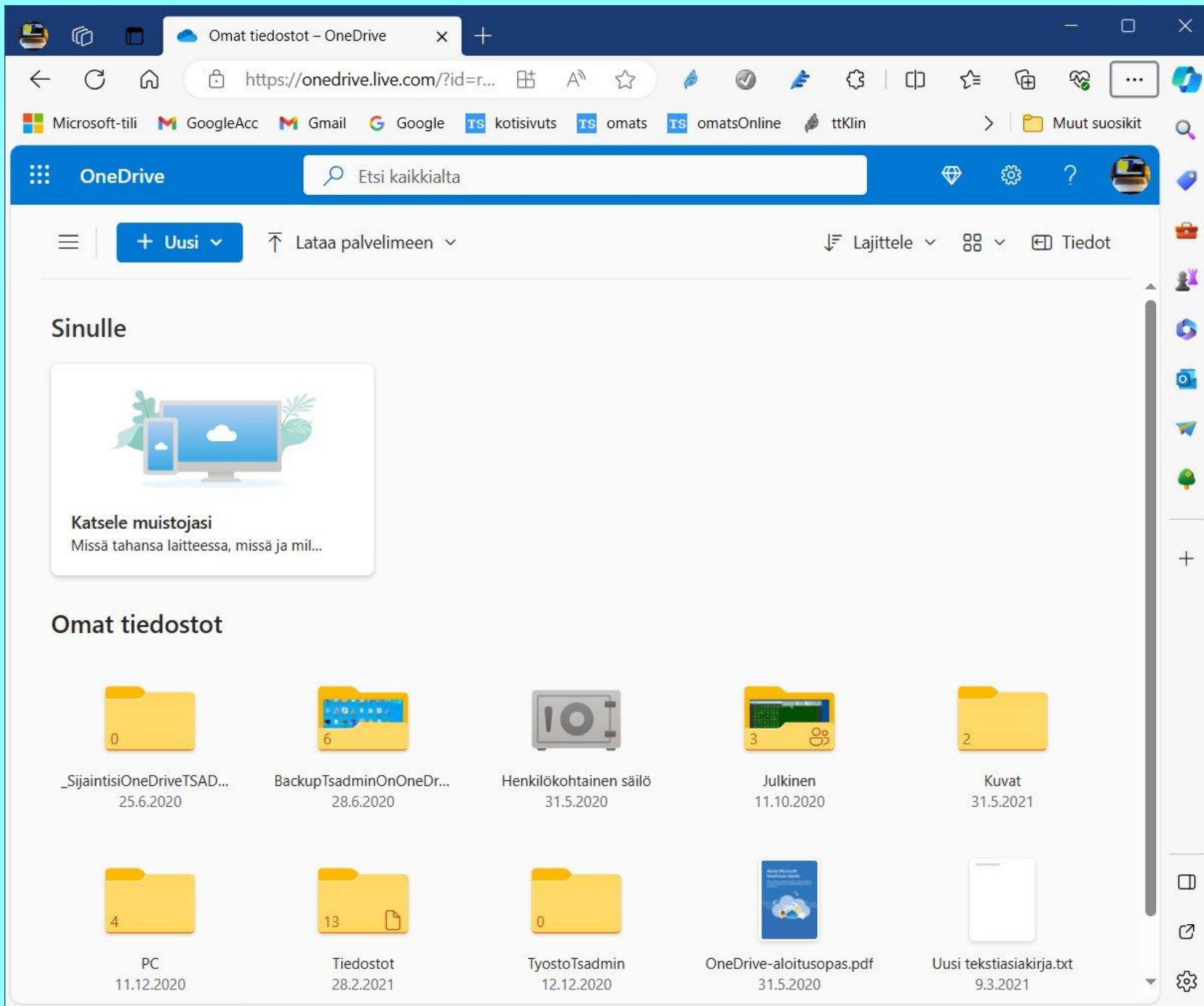
Microsoft Corporation

PC, Mac, iPhone, iPad sekä Android-puhelimet ja -tabletit

Jopa 6 Tt pilvitalennustilaa (1 Tt per käyttäjä) 1–6 käyttäjälle

Microsoft 365 Family -tilaus sisältää jopa kuusi teratavua pilvitalennustilaa (yksi teratavu käyttäjää kohti), kehittyneet tietoturvaominaisuudet ja innovatiiviset sovellukset koko perheen käyttöön.

- Jaettavaksi 1–6 käyttäjälle
- Jokainen käyttäjä voi käyttää jopa viittä laitetta samanaikaisesti
- Toimii PC:llä, Macilla, iPhoneella, iPadilla sekä Android-puhelimissa ja -tableteissa
- Jopa 6 Tt suojattua pilvitalennustilaa (1 Tt käyttäjää kohden)
- Word, Excel, PowerPoint ja OneNote offline-tilassa ja premium-ominaisuuksilla varustettuina
- Microsoft Defenderin edistynyt tietoturva henkilötietoja ja laitteita varten
- Outlookin tietoturallinen sähköposti ilman mainoksia
- Microsoft-kirjoitusavustajan edistynyt oikeinkirjoitus-, kielioppi- ja kirjoittamisapu
- Clipchamp-videoeditori, huipputason suodattimet ja tehosteet
- Laajennettu sisältökirjasto, jossa korkealaatuisia valokuvia, kuvakkeita, kirjasimia, videoita ja äänitiedostoja
- Yhteydenotto tukeen chatin tai sähköpostin kautta, kun tarvitset apua

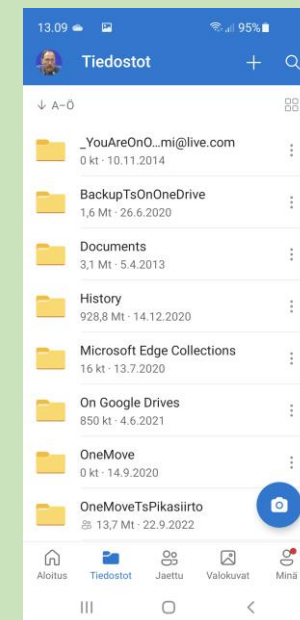
Microsoft OneDrive pilvipalvelun käyttöä Edgellä

Eri pilvipalveluita ja vaihtoehtoisia käsittelytapoja on käsitelty laajasti aikaisemmissa, etenkin Pentin tietoisuuksissa

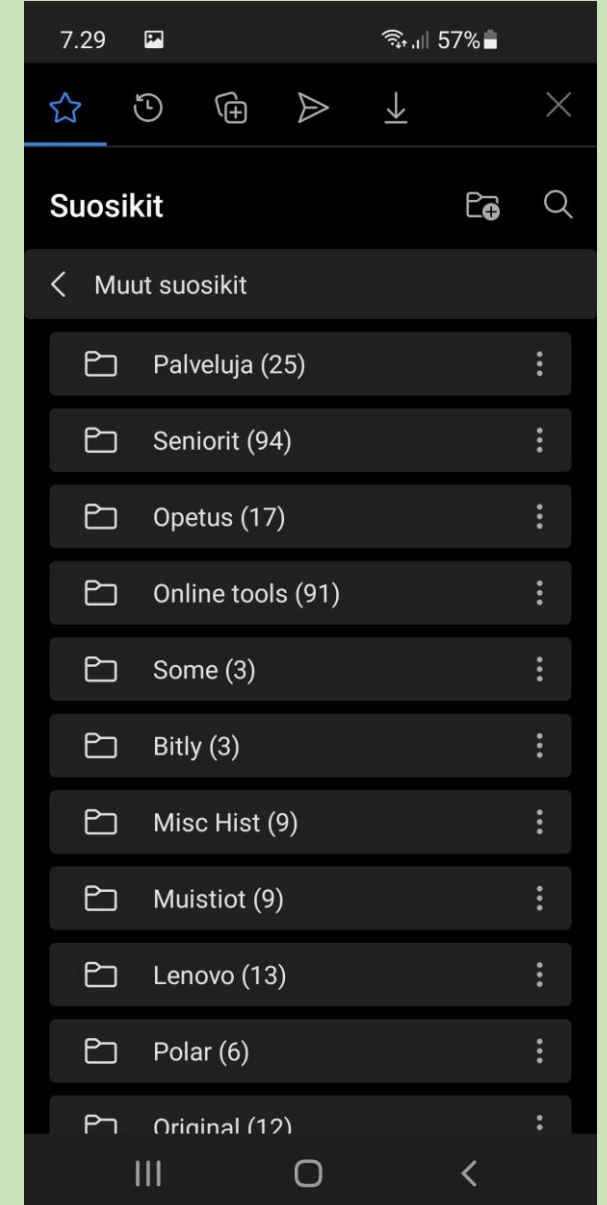
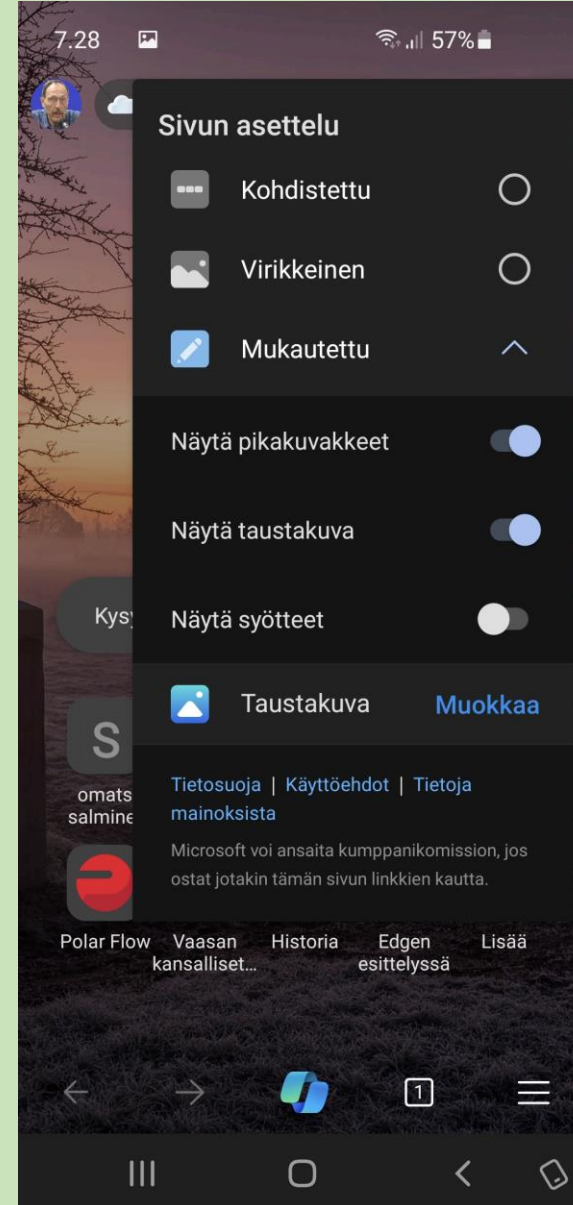
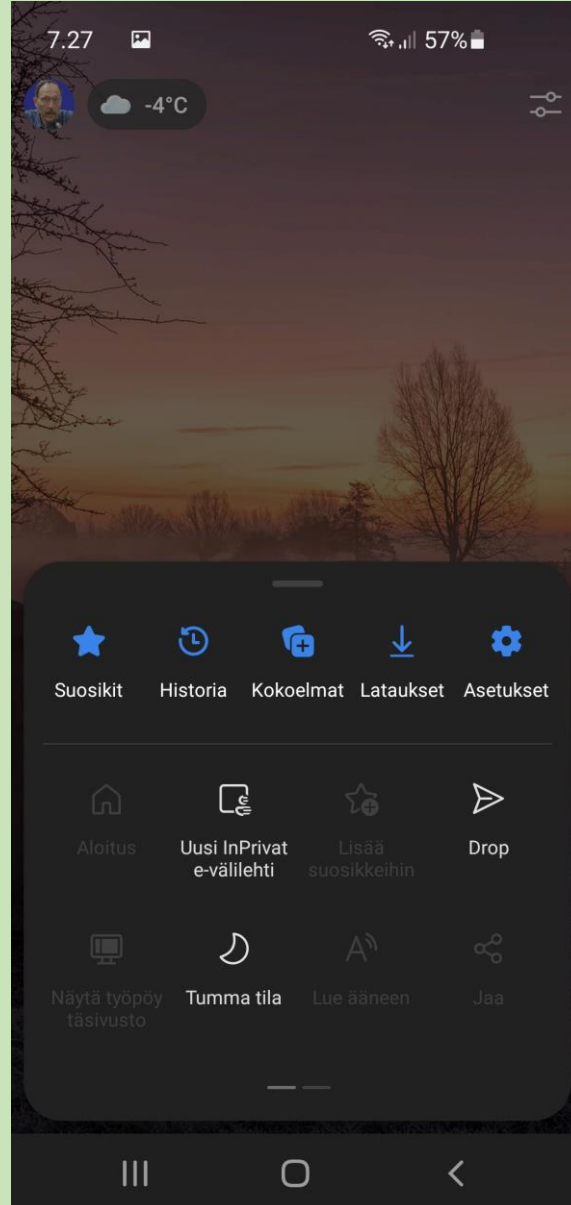
OneDrive on tietenkin myös älypuhelimien sovelluksena kuten vieressä.

Tai osana "Omat tiedostot" toimintoa.

Edge-selain älypuhelimessa ja synkronointi mukaan lukien suosikit (bookmarks)

Firefox. Onko lisäarvoa? Joitakin muista puuttuvia lisäosia ja asetuksia.

Vaasan seniorit ry — Mozilla Firefox

Tiedosto Muokkaa Näytä Sivuhistoria Kirjanmerkit Työkalut Ohje

Vaasan seniorit ry

https://vaasa.senioriyhdistys.fi/ Haku

Most Visited omatsOffline omatsOnline Google-tilit Gmail Elisa Webmail Getting Started

*Tunnelmallista joulua
ja
hyvää vuotta 2024!*

Kommentit sivustosta [ylläpitäjälle](#), kiitos!

Facebook kotisivuilla

Liiton teema:

Elämän iloa ja voimaa

Seuraa tiedotusta jäsentapaamisista.

Linkki [Jäsentiedotteeseen](#)

Viimeisimmät päivitykset:

2023

17.12. [Senioriliiton Joulukalenteri](#)

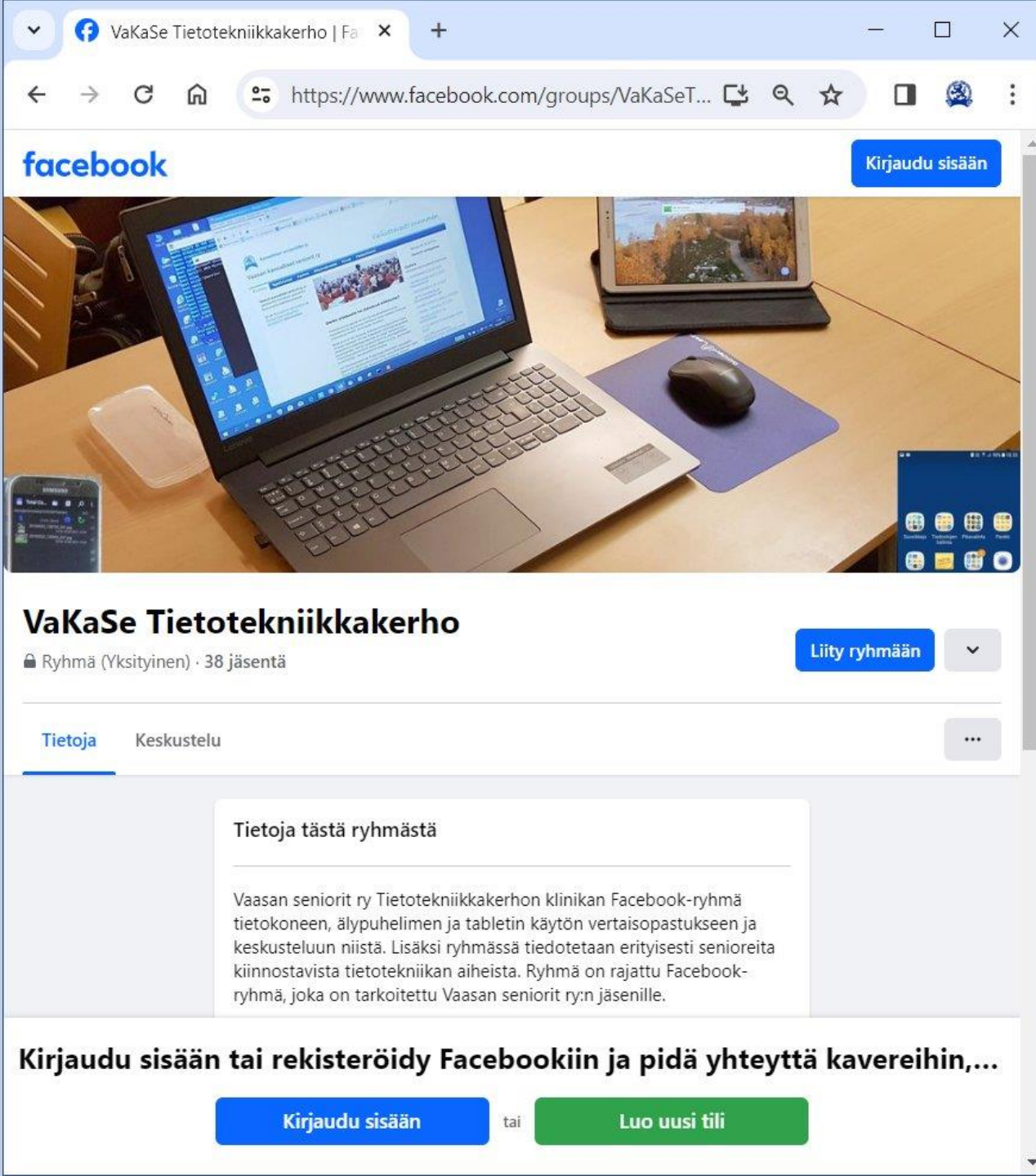
Etsi lisää lisäosia Etsi addons

Laajennusten hallinta

Käytössä

- **Easy Youtube Video Downloader Express**
No# 1 Rated Youtube Video Downloader for firefox web-brows
- **HTML Validator**
Add HTML Validator in Developer Tools
- **NoScript**
Vahvin suojaus selaimellesi: NoScript sallii aktiivisen sisällön vai

Lopuksi pientä mainontaa tietotekniikkakerhon omasta Facebookin ryhmästä yhdistyksen jäsenistölle, mukana 39. (9.2.2024)

<https://www.facebook.com/groups/VaKaSeTietotekniikkakerho/>

Ryhmä luotiin 16. maaliskuuta 2020 koronan vauhdittamana.

Muista myös kerhon vieriklinikka Ajurinkadun kerhohuoneessa parillisin tiistaisin 11:15-13:20.

VaKaSe Tietotekniikkakerho | Facebook — Mozilla Firefox

Tiedosto Muokkaa Näytä Sivuhistoria Kirjanmerkit Työkalut Ohje

VaKaSe Tietotekniikkakerho | Facebook

https://www.facebook.com/groups/VaKaSeTietotekniikkakerho/

VaKaSe Tietotekniikkakerho Ryhmä (Yksityinen) · 38 jäsentä

Keskustelut Hallinnoi

Yhteisön aloitussivu

Yleiskatsaus

Ylläpitäjän työkalut

+ Luo keskustelu

VaKaSe Tietotekniikkakerho + Kutsu Jaa

Timo Salmi Ylläpitäjä · Eniten osallistunut · 5 t ·

Lehdissä on kiitettävän paljon digineuvoja, varsinkin koskien huijausten välttämistä. Osa asiallisempia, osa klikkiotsikkoja. Ilkka-Pohjalaisessa 29.12.2023 sivulla 3 oli ihan asiallinen Virpi Niemistön Petteri Järvisen haastattelun perusteella kirjoitettu "Huijaussivustoja kertynyt jo pitkä lista". Siinä suositeltiin tarkistukseen muun muassa ilmaista tarkistussivua "F-Secure Online Shopping Checker | F-Secure (f-secure.com)"

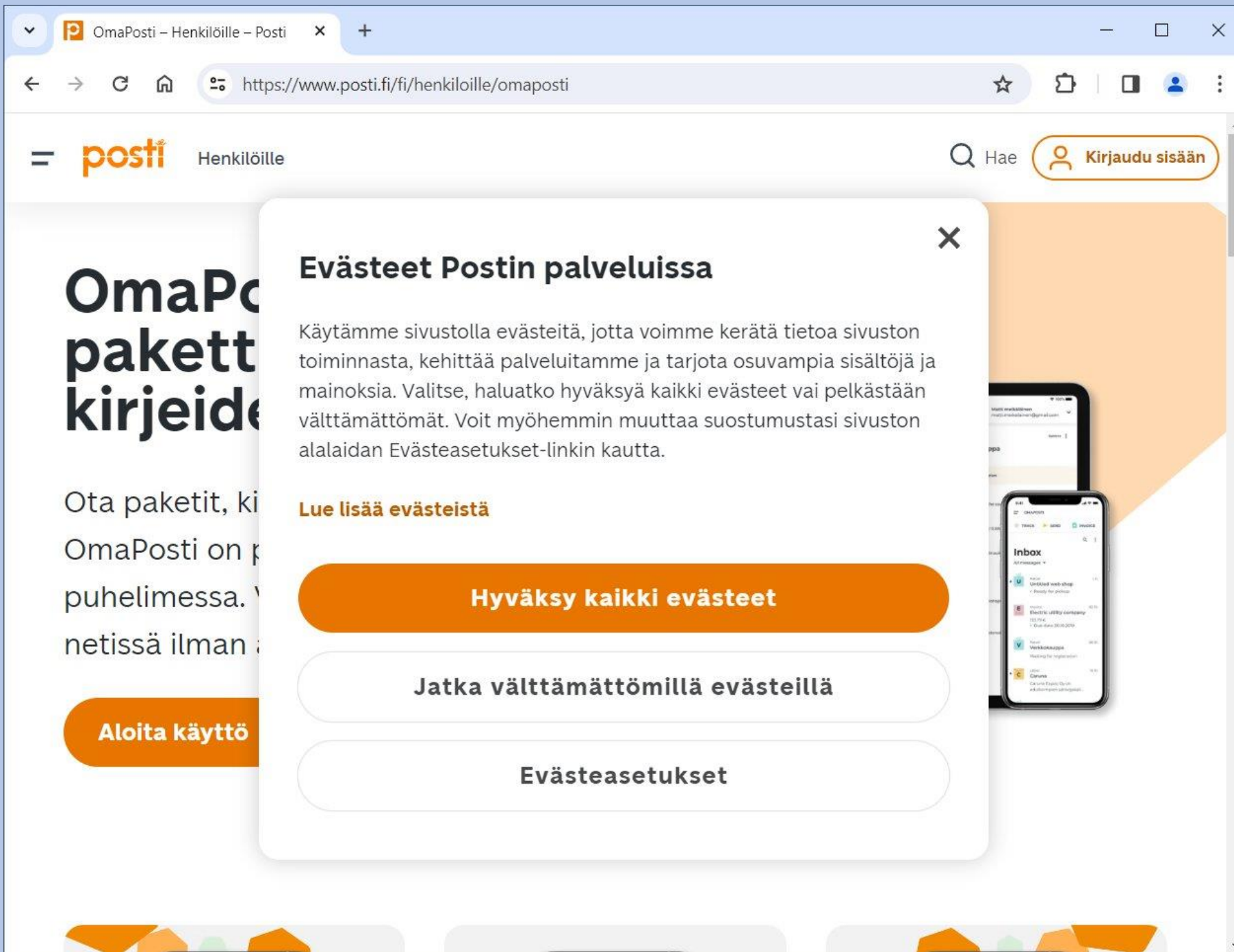
F-SECURE.COM

F-Secure Online Shopping Checker | F-Secure

Check for free if a website is safe to buy from with F-Secure Online Shopping Checker. Skip th...

Esimerkki vinkistä tietotekniikan fb-ryhmässä sopivasti tämän tietoiskun turvapuolen asioihin liittyen.

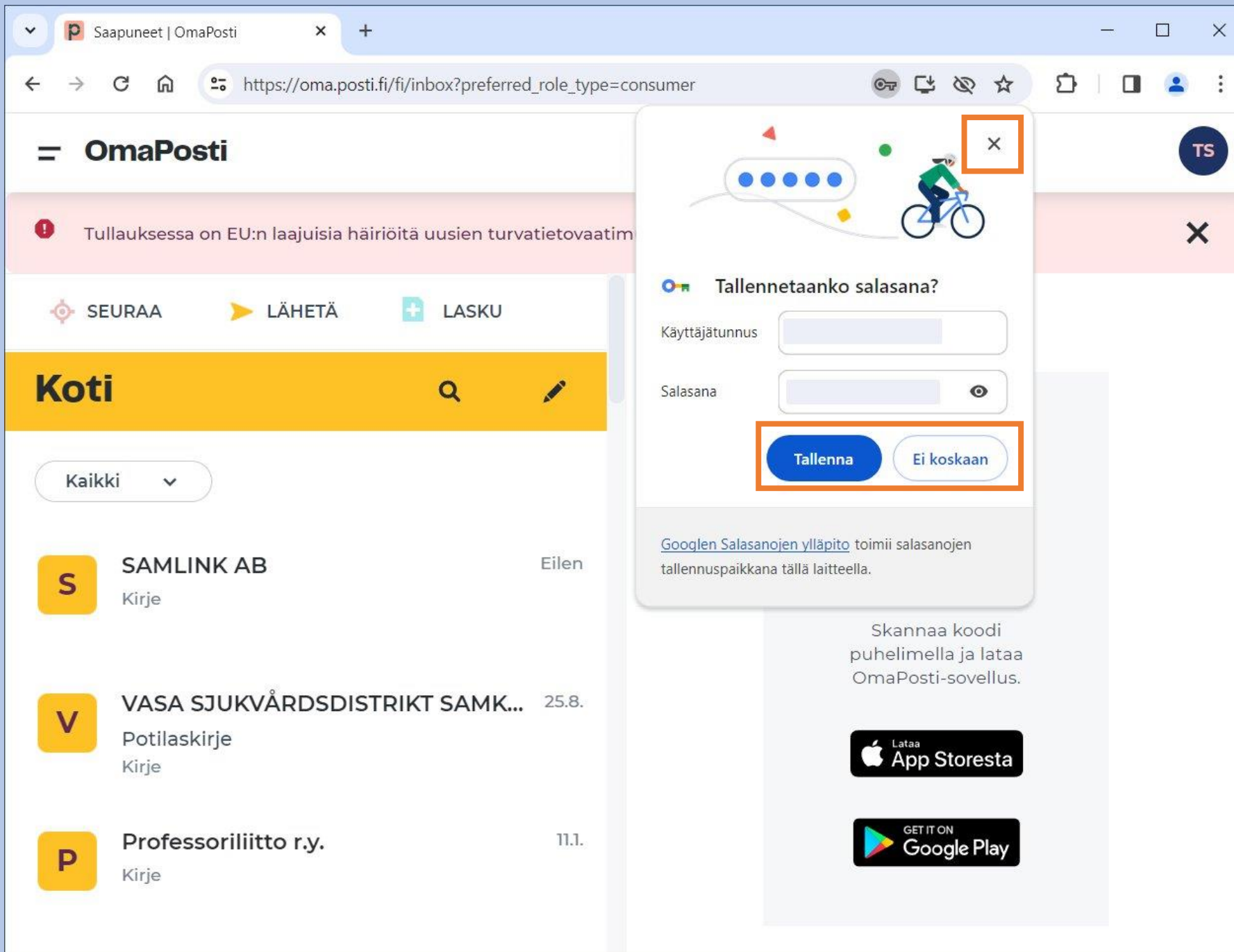
Nimenomaan vain esimerkki, ei suositus.

Esimerkkinä
todellinen
tapahtumasarja

1

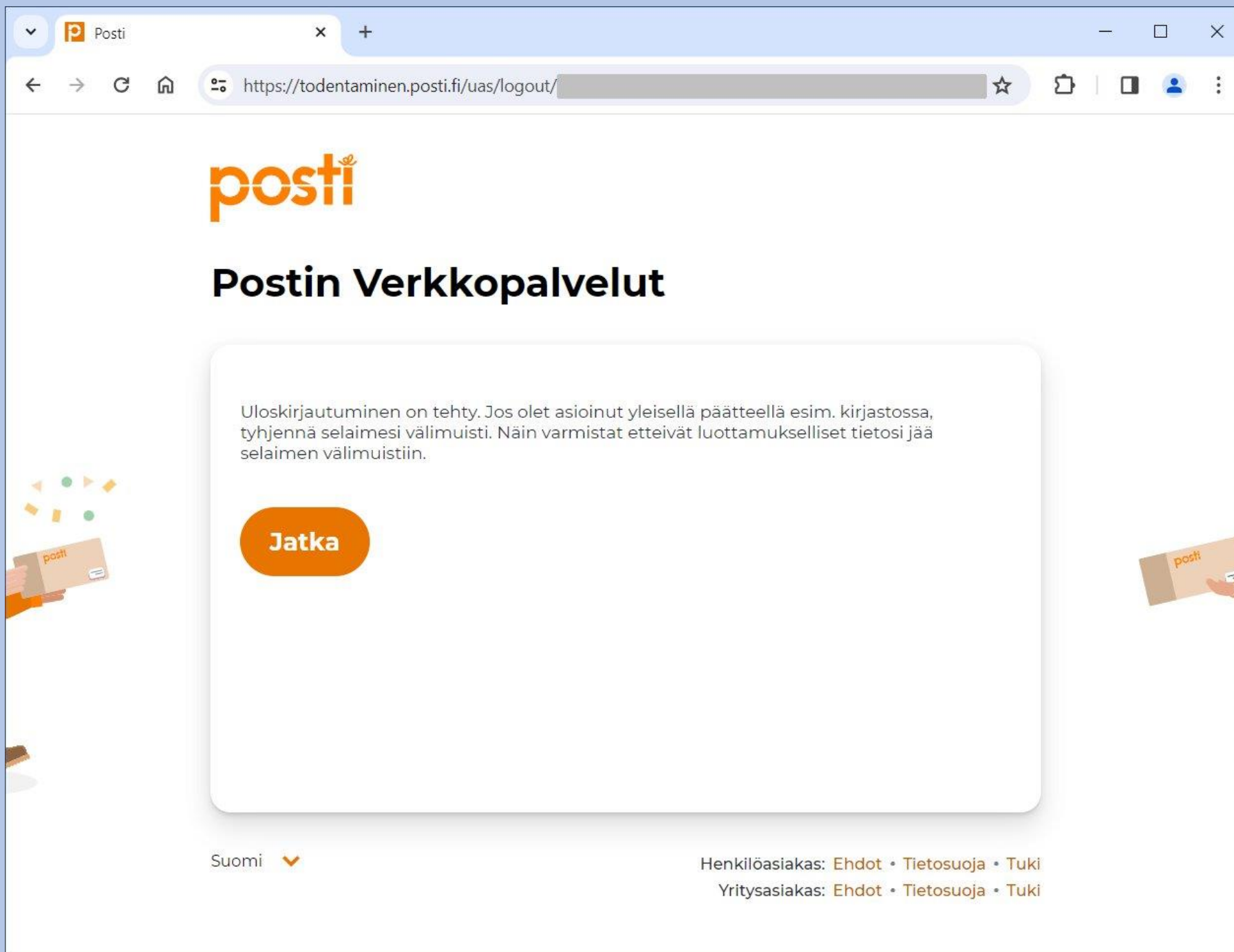

Esimerkkinä
todellinen
tapahtumasarja

2

Esimerkkinä
todellinen
tapahtumasarja

